

CZĘŚĆ II

WARUNKI OGÓLNE

CZĘŚĆ A – POSTANOWIENIA PRAWNE I ADMINISTRACYJNE

ARTYKUŁ II.1 - OGÓLNE OBOWIĄZKI BENEFICJENTA

Beneficjent będzie:

- (a) odpowiedzialny za zrealizowanie projektu zgodnie z postanowieniami Umowy;
- (b) odpowiedzialny za wypełnienie zobowiązań prawnych nałożonych na niego;
- (c) informował bezzwłocznie NA o wszelkich zmianach lub przewidywanych opóźnieniach, mogących mieć wpływ na realizację projektu;
- (d) informował bezzwłocznie NA o wszelkich zmianach związanych z jego sytuacją prawną, finansową, techniczną, organizacyjną lub własnościową oraz o tych dotyczących jego nazwy, adresu lub/i reprezentacji prawnej.

ARTYKUŁ II.2 - KOMUNIKACJA POMIĘDZY STRONAMI UMOWY

II.2.1 - Formy i środki komunikacji

Wszelka komunikacja związana z Umową lub jej realizacją będzie prowadzona w formie pisemnej, w wersji papierowej lub elektronicznej, z powołaniem się na numer Umowy oraz z użyciem szczegółowych danych, określonych w Artykule I.6.

Korespondencja w wersji elektronicznej będzie potwierdzona papierową wersją, zawierającą oryginalne podpisy, jeśli jedna ze stron Umowy, bez nieuzasadnionej zwłoki, złoży takie zapotrzebowanie. Strona wysyłająca oryginalnie podpisaną papierową wersję wymaganego dokumentu wyśle go bez nieuzasadnionej zwłoki.

Oficjalne powiadomienia będą dokonywane w formie listu poleconego za potwierdzeniem odbioru lub w inny tożsamy sposób, lub z użyciem elektronicznych środków komunikacji.

II.2.2 – Terminy

Wszelka forma komunikacji będzie uznana za odnoszącą skutek, pod warunkiem przyjęcia jej przez stronę do której jest kierowana, jeśli zapisy Umowy nie odnoszą się inaczej do terminu powyższej korespondencji.

Elektroniczna forma komunikacji będzie uznana za odnoszącą skutek, pod warunkiem przyjęcia jej przez stronę, do której jest kierowana, na dzień skutecznego dostarczenia, na adresy wskazane w Artykule I.6. Korespondencja uznana będzie za nieskuteczną, jeśli strona wysyłająca otrzyma wiadomość o niedostarczeniu jej. W takim przypadku, strona wysyłająca

bezwzględnie wysłać ją powtórnie na pozostałe adresy wskazane w Artykule I.6. W przypadku dalszego braku skuteczności dosłania korespondencji, strona wysyłająca nie zostanie pociągnięta do odpowiedzialności za naruszenie swoich obowiązków w zakresie przekroczenia określonych terminów.

Przesyłka pocztowa adresowana do NA będzie uznana za skutecznie dostarczoną z dniem zarejestrowania jej przez jednostkę organizacyjną NA, określoną w Artykule I.6.2 Umowy.

Oficjalne powiadomienia w formie listu poleconego za potwierdzeniem odbioru lub w inny tożsamy sposób, lub z użyciem elektronicznych środków komunikacji, będą uznane za skutecznie dostarczone z dniem wskazanym na zwrotnym potwierdzeniu odbioru lub w inny tożsamy sposób.

ARTYKUŁ II.3 - ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA SZKODY

II.3.1 NA i KE nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek szkody spowodowane lub poniesione przez Beneficjenta, włączając w to wszelkie szkody wyrządzone stronom trzecim w wyniku lub w trakcie realizacji projektu.

II.3.2 Poza przypadkami wystąpienia *siły wyższej*, Beneficjent zrekompensuje NA wszelkie spowodowane przez siebie szkody powstałe w wyniku realizacji projektu lub braku jego realizacji lub jego nieodpowiedniej, częściowej lub/i spóźnionej realizacji.

ARTYKUŁ II.4 - KONFLIKT INTERESÓW

II.4.1 Beneficjent podejmie wszelkie niezbędne środki w celu uniknięcia sytuacji gdy bezstronne i obiektywne zrealizowanie Umowy będzie zagrożone z przyczyn dotyczących interesu ekonomicznego, sympatii politycznych lub narodowych, więzi rodzinnych i emocjonalnych lub innych wspólnych interesów tworzących *konflikt interesów*.

II.4.2 Wszelka sytuacja stanowiąca lub prowadząca do *konfliktu interesów* w trakcie realizacji Umowy będzie wymagała bezwzględnego powiadomienia pisemnego NA. Beneficjent podejmie bezwzględnie niezbędne kroki w kierunku naprawienia zaistniałej sytuacji. NA zastrzega sobie prawo do sprawdzenia stanu rzeczywistego, czy podjęte przez Beneficjenta w tym zakresie niezbędne środki są odpowiednie lub czy wymagają podjęcia dodatkowych działań w ramach określonych terminów.

ARTYKUŁ II.5 – POUFNOŚĆ

II.5.1 NA i Beneficjent zapewni poufność informacji i dokumentów powstałych w jakiejkolwiek formie, w związku z realizacją Umowy oraz tych wyraźnie wskazanych pisemnie, jako poufne, które mogłyby zostać ujawnione w formie pisemnej czy ustnej.

II.5.2 Beneficjent nie wykorzysta poufnych informacji i dokumentów z jakichkolwiek innych powodów, niż tych związanych z wypełnieniem zobowiązań umownych, jeśli nie będzie innych uzgodnień w tym zakresie z NA potwierdzonych pisemnie.

II.5.3 NA i Beneficjent będą związani postanowieniami Artykułu II.5.1 i II.5.2, w okresie realizacji Umowy i pięciu lat licząc od dnia dokonania przez NA płatności końcowej lub

_obowiązująca w konkursie 2015 programu Erasmus +

wysłania do Beneficjenta wezwania do zwrotu należnej NA kwoty niewykorzystanego dofinansowania, jeśli strony Umowy nie zdecydują inaczej w następstwie poniższych rozwiązań:

(a) strony niniejszej Umowy mogą zwolnić przeciwną stronę z obowiązku poufności skracając ustalony okres wzajemnych zobowiązań, w opisanym powyżej zakresie;

(b) poufne informacje staną się dostępne publicznie za pomocą innych środków, niż te naruszające obowiązek poufności, poprzez ujawnienie ich przez stronę, na której taki obowiązek spoczywał,

(c) ujawnienie poufnych informacji będzie wymuszone obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

ARTYKUŁ II.6 - PRZETWARZANIE DANYCH OSOBOWYCH

II.6.1 Przetwarzanie danych osobowych przez NA i KE

Wszelkie dane zawarte w Umowie będą poddane procesowi przetwarzania ich przez NA, zgodnie z przepisami obowiązującego w tym zakresie prawa krajowego.

Wszelkie dane osobowe przechowywane w systemach informatycznych dostarczonych przez KE będą przetwarzane przez NA zgodnie z Rozporządzeniem nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z 2000-12-18 o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych.

Dane te będą przetwarzane wyłącznie przez administratora danych określonego w Artykule I.6.1 w celu wdrażania, zarządzania i monitorowania realizacji Umowy, z wyjątkiem przypadków przesyłania ich do podmiotów upoważnionych do monitoringu i kontroli realizowanych zadań zawartych we wniosku o dofinansowanie, zgodnie z przepisami prawa krajowego, mającego zastosowanie w Umowie.

Beneficjent będzie miał prawo dostępu do swoich danych osobowych w celu ich uaktualnienia oraz będzie mógł zwrócić się z zapytaniami do administratora danych, określonego w Artykule I.6.1, w sprawach dotyczących ich przetwarzania.

Wszelkie dane osobowe zawarte w Umowie będą przetwarzane przez KE, zgodnie z Rozporządzeniem (WE) Nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z 2000-12-18 o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych.

Beneficjent będzie posiadał prawo odwołania się w dowolnym czasie do Europejskiego Inspektora Ochrony Danych.

II.6.2 Przetwarzanie danych osobowych przez Beneficjenta

W przypadku gdy zapisy Umowy wymagają od Beneficjenta przetwarzania danych osobowych, Beneficjent będzie mógł postępować w tym zakresie jedynie pod nadzorem

_obowiązująca w konkursie 2015 programu Erasmus +

administratora danych, określonego w Artykule I.6.1, w szczególności z uwzględnieniem celu przetwarzania, rodzaju przetwarzanych danych, ich odbiorców i środków, wykorzystaniem których właściciel danych będzie mógł wykorzystać swoje prawa przewidziane w tym zakresie przepisami.

Dostęp do danych osobowych udzielony przez Beneficjenta swoim pracownikom będzie ograniczony do zakresu ściśle niezbędnego do realizacji, zarządzania i monitorowania Umowy.

Beneficjent zobowiązuje się do zastosowania odpowiednich technicznych i organizacyjnych zabezpieczeń przed ryzykiem związanym ze specyfiką przetwarzania danych osobowych w celu:

- (a) zabezpieczenia przed dostępem do systemu informatycznego przetwarzającego dane osobowe osób nieuprawnionych do tego, a w szczególności do:
  - (i) nieuprawnionego odczytywania, kopiowania, zmieniania lub/i usuwania nośników pamięci z przechowywanymi danymi;
  - (ii) nieuprawnionego wprowadzania danych osobowych, jak również nieuprawnionego ujawniania, zmieniania lub/i usuwania przechowywanych danych osobowych;
  - (iii) użytkowania przez osoby nieuprawnione systemów służących do przetwarzania danych osobowych za pomocą urządzeń służących do ich transmisji;
- (b) zapewnienia osobom uprawnionym dostępu do systemu przetwarzania danych osobowych w ściśle określonym zakresie danych i posiadanych do nich uprawnień;
- (c) posiadania ewidencji zakresu danych przekazanych konkretnej osobie i w określonym terminie;
- (d) zapewnienia, że dane osobowe przetwarzane w imieniu stron trzecich będą przetwarzane według procedur ustalonych przez NA;
- (e) zapewnienia, że w czasie przekazywania danych osobowych i transportu ich nośników dane nie będą mogły być odczytane, skopiowane lub/i usunięte bez udzielonego uprawnienia;
- (f) zaprojektowania struktury organizacyjnej w sposób zapewniający spełnienie wymagań związanych z ochroną danych osobowych.

ARTYKUŁ II.7 – EKSPOZYCJA INFORMACJI O FINANSOWANIU UMOWY Z FUNDUSZY UE

II.7.1 Informacje nt. finansowania Umowy z funduszy UE i wykorzystanie emblematów UE

Beneficjent w związku z realizowanym projektem, podczas wszelkiego rodzaju komunikowania się na zewnątrz, włączając w to konferencje, seminaria lub wszelkie inne

_obowiązująca w konkursie 2015 programu Erasmus +

przekazywane informacje oraz w przypadku każdego rodzaju materiałów promocyjnych, tj. broszurach, ulotkach, plakatach, prezentacjach itp., zaznaczy, że realizowany przez niego projekt otrzymał dofinansowanie z funduszy UE i uwidoczni to za pomocą emblematów UE, z wykorzystaniem logo i graficznej identyfikacji programu Erasmus+, zgodnie z wytycznymi odnoszącymi się do identyfikacji wizualnej ww. programu opublikowanymi w formie elektronicznej pod adresami:

http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/publ/graphics/identity_en.htm

i

http://ec.europa.eu/dgs/communication/services/visual_identity/pdf/use-emblem_en.pdf.

Podczas ekspozycji emblematów UE wraz z innymi znakami typu logo, emblemat UE musi być odpowiednio uwidoczniiony, zajmując znaczące miejsce wśród pozostałych znaków.

Obowiązek ekspozycji emblematów UE nie przyznaje Beneficjentowi wyłącznego prawa do jego wykorzystania. Beneficjent nie będzie mógł przywłaszczyć sobie emblematu UE lub podobnych znaków towarowych, w tym logo, ani w drodze ich rejestracji, ani w żaden inny sposób.

II.7.2 Zastrzeżenie wyłączające odpowiedzialność prawną NA i KE

Beneficjent w związku z realizowanym projektem, podczas wszelkiego rodzaju komunikowania się na zewnątrz oraz w przypadku każdego rodzaju publikacji rozpowszechnianych z użyciem wszelkiego rodzaju środków medialnych, zaznaczy, że przekaz odzwierciedla wyłącznie pogląd autora i że NA oraz KE nie są odpowiedzialne za wykorzystanie tych informacji w jakikolwiek sposób.

ARTYKUŁ II.8 – PRAWA NABYTE, WŁASNOŚĆ I WYKORZYSTANIE REZULTATÓW Z WŁĄCZENIEM PRAW WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ I PRZEMYSŁOWEJ

II.8.1 Prawo własności Beneficjenta do rezultatów

Jeśli zapisy Umowy nie stanowią inaczej, własność rezultatów wypracowanych w projekcie, włączając w to prawa własności przemysłowej i intelektualnej oraz raportów i innych dokumentów, będą przysługiwać Beneficjentowi.

II.8.2 Prawa nabyte własności przemysłowej i intelektualnej

Jeśli prawa własności przemysłowej i intelektualnej, włączając w to prawa stron trzecich, istniały przed zawarciem Umowy, Beneficjent ustali listę praw własności i wykorzystania nabytych praw własności przemysłowej i intelektualnej oraz przedstawi ją NA, jednak nie później niż przed datą rozpoczęcia realizacji projektu.

Beneficjent zapewni, że posiada pełnię praw na wykorzystanie wszelkich wcześniej nabytych przemysłowych i intelektualnych praw własności w okresie realizacji Umowy.

II.8.3 Prawo wykorzystania rezultatów i praw nabytych przez NA i UE

Bez naruszenia Artykułu II.1, II.3 i II.8.1, Beneficjent przyznaje NA lub/i UE prawo do wykorzystania rezultatów wypracowanych podczas realizacji projektu, w następujących celach:

- (a) wykorzystania ich do własnych potrzeb, w szczególności, udostępnienia ich osobom pracującym dla NA, instytucjom, agencjom i organom UE oraz instytucjom państw członkowskich UE, jak również w celu ich kopiowania, reprodukcji w całości lub w części i w nieograniczonym nakładzie kopii;
- (b) udostępnienia opinii publicznej, w szczególności do publikacji w wersji papierowej, elektronicznej i cyfrowej, przez Internet, włącznie ze stronami internetowymi UE, zarówno zbiorów dostosowanych i niedostosowanych do elektronicznego pobierania, publikowania ich z użyciem wszelkiego rodzaju technologii umożliwiających ich transmisję, publiczną ekspozycję lub prezentację, przekaz poprzez serwisy informacji prasowej, załączanie ich do szeroko dostępnych baz danych lub indeksów;
- (c) przekładu na języki obce,
- (d) umożliwienia indywidualnego dostępu na podstawie złożonego wniosku, bez prawa do reprodukcji i wykorzystania, zgodnie z Rozporządzeniem (WE) Nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z 2001-05-30, dotyczącym publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i KE;
- (e) przechowywania w wersji papierowej, elektronicznej i innych formatach;
- (f) archiwizowania zgodnie z procedurami obowiązującymi w tym zakresie w NA i KE;
- (g) prawa do wydawania zezwoleń lub udzielania podlicencji dotyczących trybu wykorzystania rezultatów ustalonych w punkcie (b) i (c) z przeznaczeniem dla stron trzecich.

Dodatkowe rodzaje przyznanych praw do wykorzystania rezultatów przez NA lub/i UE mogą być ustalone w Warunkach Szczególnych (WS).

Beneficjent zagwarantuje NA lub/i UE nabycie praw do wykorzystania wszelkich wcześniej nabytych praw własności przemysłowej i intelektualnej zawartych w wypracowanych rezultatach projektu. Jeśli WS nie stanowią inaczej, wcześniej nabyte prawa własności przemysłowej i intelektualnej zostaną wykorzystane w tym samym celu i zgodnie z warunkami zastosowanymi do praw wykorzystania rezultatów projektu.

Informacja dotycząca praw autorskich właściciela będzie załączona w momencie ujawnienia przez NA lub/i UE rezultatów projektu. Informacja ta otrzyma następujące brzmienie: „© – rok – imię i nazwisko właściciela praw autorskich. Wszystkie prawa zastrzeżone. Wydanie licencji dla – nazwa NA – pod warunkami” lub „© – rok – imię i nazwisko właściciela praw autorskich. Wszystkie prawa zastrzeżone. Wydanie licencji dla UE pod warunkami”.

ARTYKUŁ II.9 – ZAWIERANIE UMÓW Z PODWYKONAWCAMI

II.9.1 Jeśli realizacja projektu wymaga udzielenia zamówień publicznych na towary, prace lub usługi, przy wyborze oferty podczas udzielania zamówienia, Beneficjenci będą kierowali się adekwatnością jej jakości w stosunku do oferowanej ceny lub w uzasadnionych przypadkach, najniższą ceną oraz gdy ma to zastosowanie, ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹. Postępując w powyższy sposób Beneficjenci będą unikać również *konfliktu interesów*.

Beneficjent działający w charakterze instytucji zamawiającej w rozumieniu Dyrektywy 2014/24/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z 2014-02-26 w sprawie zamówień publicznych, uchylającej Dyrektywę 2004/18/WE lub podmiotu zamawiającego, w rozumieniu Dyrektywy 2014/25/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z 2014-02-26 w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylającej Dyrektywę 2004/17/WE, powinien przestrzegać obowiązujących krajowych przepisów dotyczących zamówień publicznych.

II.9.2 Beneficjent będzie ponosił wyłączną odpowiedzialność za realizację projektu i przestrzeganie postanowień Umowy. Beneficjent zapewni, że każda umowa związana z udzieleniem zamówień realizowanych w ramach Umowy, będzie zawierać postanowienia mówiące, że wykonawca zamówienia nie będzie rościł sobie jakichkolwiek praw wobec NA, w nawiązaniu do Umowy zawartej pomiędzy NA a Beneficjentem.

II.9.3 Beneficjent zapewni, że warunki zawarte w Artykule II.3, II.4, II.5, II.8 i II.20, będą miały zastosowanie w umowie z wykonawcą zamówienia.

ARTYKUŁ II.10 – PODWYKONAWSTWO ZADAŃ STANOWIĄCYCH CZĘŚĆ PROJEKTU

II.10.1 Umowa z podwykonawcą będzie umową zawartą w trybie w rozumieniu Artykułu II.9 i obejmie realizację zadań stanowiących część projektu przez stronę trzecią, jak określono w Załączniku I.

II.10.2 Beneficjent będzie mógł zawrzeć umowę z podwykonawcą zadań stanowiących część projektu pod warunkiem, że zostaną spełnione dodatkowe warunki, do tych podanych w WS i Artykule II.9 WO Umowy:

- (a) podwykonawstwo obejmie jedynie realizację ograniczonej części projektu,
- (b) uzasadnieniem potrzeby zastosowania podwykonawstwa w projekcie będzie jego charakter i to, co jest niezbędne do jego realizacji;
- (c) szacowane koszty podwykonawstwa będą w wyraźny sposób odzwierciedlone w budżecie określonym w Załączniku II,

---

¹ ujednolicony tekst ustawy z 2004-01-29 Prawo zamówień publicznych (Dz.U.2013.907, z późn. zm.)

- (d) wszelkie uzasadnienia potrzeby zastosowania podwykonawstwa w projekcie, jeżeli nie uwzględniono tego wcześniej w Załączniku I, będą wymagały wcześniejszego powiadomienia NA przez Beneficjenta, a następnie zatwierdzenia przez NA wprowadzonej zmiany, bez naruszenia Artykułu II.11.2;
- (e) Beneficjent zapewni, że warunki mające zastosowanie w Artykule II.7, znajdują zastosowanie w umowie z podwykonawcą.

ARTYKUŁ II.11 - WPROWADZANIE ZMIAN DO UMOWY

II.11.1 Wszelkie zmiany Umowy wymagają dla swej ważności formy pisemnej.

II.11.2 Wprowadzona do Umowy zmiana nie będzie miała na celu naruszenia podstawy decyzji NA dotyczącej przyznania dofinansowania, w tym nie będzie sprzeczna z równoprawnym traktowaniem wnioskodawcom.

II.11.3 Każdy wniosek dotyczący potrzeby wprowadzenia do Umowy zmiany powinien być należycie uzasadniony i przesłany do drugiej strony Umowy w odpowiednim czasie, tj. w żadnym przypadku nie później niż 30 dni przed zakończeniem okresu ustalonego w Artykule I.2.2, z wyjątkiem przypadków należycie uzasadnionych przez stronę wnioskującą i zaakceptowanych przez drugą ze stron Umowy.

II.11.4 Zmiany w formie aneksu do Umowy wejdą w życie z dniem podpisania ich przez ostatnią ze stron Umowy lub z dniem akceptacji wniosku dotyczącego potrzeby wprowadzenia zmiany.

Zmiany do Umowy będą obowiązywać od dnia uzgodnionego przez strony Umowy lub w przypadku braku takiego uzgodnienia, od dnia wejścia ich w życie.

ARTYKUŁ II.12 - CESJA PRAW - PRZENIESIENIE PRAW DOTYCZĄCYCH PŁATNOŚCI NA STRONY TRZECIE

II.12.1 Roszczenia przysługujące Beneficjentowi wobec NA, dotyczące płatności w ramach Umowy, nie mogą być przenoszone na strony trzecie, poza należycie uzasadnionymi przypadkami gdy sytuacja tego wymaga.

Przeniesienie praw na strony trzecie jest jedynie wiążące, jeśli NA zaakceptuje je na podstawie pisemnego uzasadnienia w formie wniosku złożonego przez Beneficjenta. W przypadku braku takiej akceptacji lub nieprzestrzegania jej warunków, przeniesienie nie będzie miało mocy prawnej w stosunku do NA.

II.12.2 W żadnym przypadku przeniesienie praw nie będzie oznaczało zwolnienia Beneficjenta z jego zobowiązań wobec NA.

ARTYKUŁ II.13 – DEFINICJA SIŁY WYŻSZEJ

II.13.1 *Siła wyższa* oznacza każdą nieprzewidywalną wyjątkową sytuację lub działanie, pozostające poza kontrolą stron, które uniemożliwiają jednej z nich spełnienie danego dowolnego zobowiązania wynikającego z Umowy, co nie wynika z błędu lub zaniedbania danej strony Umowy, jej podwykonawców, podmiotów zależnych lub osób trzecich uczestniczących w realizacji projektu, a które to sytuacje okazują się być nieuniknione, pomimo dołożenia należytej staranności każdej ze stron Umowy. Wszelkie wady usług, sprzętu, materiałów lub opóźnienia w ich dostawie, o ile nie wynikają bezpośrednio z działania *siły wyższej*, jak również spory pracownicze, strajki lub trudności finansowe, nie mogą być uznane za *siłę wyższą*.

II.13.2 Strona, która spotkała się z działaniem *siły wyższej* będzie zobowiązana od momentu jej zaistnienia w sposób bezzwłoczny i oficjalny powiadomić pozostałe strony Umowy z podaniem jej charakteru, prawdopodobnego czasu jej trwania i możliwych do przewidzenia jej skutków.

II.13.3 Strony Umowy podejmą niezbędne środki w celu ograniczenia powstania wszelkich szkód wynikłych z działania *siły wyższej* i powinny uczynić wszystko w celu wznowienia realizacji projektu w możliwie najszybszym terminie.

II.13.4 Strona, która spotkała się z działaniem *siły wyższej* nie będzie pociągnięta do odpowiedzialności za naruszenie swoich obowiązków spoczywających na niej w ramach Umowy, jeśli została pozbawiona możliwości wypełnienia ich przez działanie *siły wyższej*.

ARTYKUŁ II.14 – ZAWIESZENIE REALIZACJI PROJEKTU

II.14.1 Zawieszenie realizacji projektu przez Beneficjenta

Beneficjent będzie mógł zawiesić realizację projektu lub jego części, jeśli nadzwyczajne warunki lub nadmierne utrudnienia spowodowały jego kontynuację niemożliwą, a w szczególności w przypadku wystąpienia *siły wyższej*. Beneficjent bezzwłocznie poinformuje NA o potrzebie zawieszenia realizacji projektu, uzasadniając powody i szczegóły z tym związane oraz wskaże przewidywaną datę wznowienia jego realizacji.

Do momentu gdy Umowa nie zostanie wypowiedziana, zgodnie z Artykułem II.15.1 lub II.15.2.1 w punkcie (b) lub (c), Beneficjent wznowi działanie, gdy tylko pozwolą na to warunki, i poinformuje o tym bezzwłocznie NA, przedstawiając swój wniosek z prośbą o wystawienie aneksu do Umowy, zgodnie z Artykułem II.14.3.

II.14.2 Zawieszenie realizacji projektu przez NA

II.14.2.1 NA może zawiesić realizację całego projektu lub jego części:

(a) jeśli posiada dowody na to, że Beneficjent dopuścił się popełnienia poważnych błędów, nieprawidłowości lub oszustwa na etapie przyznawania dofinansowania lub realizacji projektu lub jeśli Beneficjent nie wywiązał się ze swoich zobowiązań spoczywających na nim w ramach Umowy;

(b) jeśli podejrzewa, że Beneficjent dopuścił się popełnienia poważnych błędów, nieprawidłowości lub oszustwa lub naruszył wypełnienie swoich obowiązków na etapie przyznawania dofinansowania lub realizacji projektu i w konsekwencji tego NA potrzebuje sprawdzić, czy powyższe zabronione działania wystąpiły w rzeczywistości.

II.14.2.2 Przed zawieszeniem realizacji działania NA powiadomi oficjalnie Beneficjenta o zamiarze zawieszenia, z podaniem swoich powodów, a w przypadkach określonych w punkcie (a) Artykułu II.14.2.1, przedstawi warunki wznowienia realizacji projektu. Beneficjent będzie poproszony do złożenia wyjaśnień w sprawie w ciągu 30 dni od otrzymania wyżej opisanego powiadomienia.

NA oficjalnie powiadomi Koordynatora, jeśli po dokonaniu analizy jego wyjaśnień zdecyduje uchylić zawieszenie realizacji projektu.

W przypadku gdy Beneficjent nie złoży żadnych wyjaśnień lub jeśli po złożeniu ich NA podejmie decyzję o kontynuacji zawieszenia, NA będzie mogła to uczynić powiadamiając o tym oficjalnie Beneficjenta, z podaniem swoich powodów dotyczących kontynuacji zawieszenia, a w przypadkach określonych w punkcie (a), Artykułu II.14.2.1, przedstawi warunki wznowienia realizacji projektu lub w przypadkach określonych w punkcie (b), Artykułu II.14.2.1, wskaże termin przeprowadzenia przez NA niezbędnej kontroli w tym zakresie.

Zawieszenie będzie obowiązywać z dniem otrzymania powiadomienia przez Beneficjenta lub w późniejszym terminie, określonym w powiadomieniu.

W celu wznowienia realizacji projektu, Beneficjent dołoży wszelkich starań spełniając warunki zawarte w wyżej opisanym powiadomieniu, w możliwie najszybszym terminie i powiadomi NA o wszelkich poczynionych postępach w tej sprawie.

Do momentu gdy Umowa nie zostanie wypowiedziana, zgodnie z Artykułem II.15.1 lub II.15.2.1, w punkcie (b) lub (c) i gdy NA, tak szybko, jak to będzie możliwe uzna, że warunki wznowienia zostały spełnione lub gdy niezbędna kontrola została przez NA przeprowadzona, włącznie z tą w siedzibie Beneficjenta, NA oficjalnie powiadomi o tym Beneficjenta i poprosi go o złożenie wniosku o wystawienie aneksu do Umowy, zgodnie z postanowieniami Artykułu II.14.3.

II.14.3 Skutki zawieszenia realizacji projektu

Jeśli wznowienie realizacji projektu będzie mogło nastąpić i jeśli Umowa nie została wypowiedziana, zostanie wystawiony aneks do Umowy, zgodnie z Artykułem II.11, w celu ustalenia terminu wznowienia realizacji projektu i przedłużenia jego okresu trwania, jak również dokonania modyfikacji niezbędnych do dostosowania jego realizacji do nowych powstałych warunków.

Zawieszenie uznaje się za uchylone począwszy od dnia wznowienia projektu, uzgodnionego na powyższych zasadach, określonych w ww. akapicie. Termin wznowienia może być wcześniejszy niż data wejścia w życie aneksu.

_obowiązująca w konkursie 2015 programu Erasmus +

Wszelkie koszty w okresie zawieszenia projektu lub jego części, poniesione przez Beneficjenta na jego realizację, nie będą zwrócone lub/i pokryte przez dofinansowanie lub przyznane w ramach niniejszej Umowy.

Prawo przysługujące NA do zawieszenia realizacji projektu nie narusza jej praw do wypowiedzenia Umowy zgodnie z Artykułem II.15.2 i prawa zmniejszenia dofinansowania lub odzyskania kwot nienależnie wypłaconych, zgodnie z Artykułem II.18.4 i II.19.

Żadna ze stron Umowy nie jest uprawniona do żądania odszkodowania z tytułu zawieszenia realizacji projektu, spowodowanego przez jedną ze stron.

ARTYKUŁ II.15 – WYPOWIEDZENIE UMOWY**II.15.1 Wypowiedzenie Umowy przez Beneficjenta**

W należycie uzasadnionych przypadkach, Beneficjent będzie mógł wypowiedzieć Umowę za pomocą oficjalnego powiadomienia NA w sprawie, przedstawiając precyzyjnie powody, z określeniem terminu obowiązywania wypowiedzenia. Dla skuteczności wypowiedzenia Umowy przez Beneficjenta, powiadomienie powinno być wysłane do NA z odpowiednim wyprzedzeniem, tj. przed upływem terminu wypowiedzenia.

W przypadku gdy Beneficjent nie przedstawi uzasadnienia wypowiedzenia Umowy lub gdy zostanie ono uznane przez NA za niewystarczające, NA oficjalnie powiadomi Beneficjenta o swoim stanowisku w sprawie, uznając wypowiedzenie Umowy za nieprawidłowe, z wszelkimi z tego płynącymi konsekwencjami, ustalonymi w trzecim akapicie Artykułu II.15.3.

II.15.2 Wypowiedzenie Umowy przez NA

II.15.2.1 NA może podjąć decyzję o wypowiedzeniu Umowy, w następujących okolicznościach:

(a) jeśli zmiana sytuacji prawnej, finansowej, technicznej, organizacyjnej lub własnościowej może znacząco wpłynąć na realizację Umowy lub podważyć decyzję NA o przyznaniu dofinansowania;

(b) jeśli Beneficjent nie realizuje projektu zgodnie z Załącznikiem I lub nie spełnia pozostałych istotnych, ciężących na nim zobowiązań, zgodnych z postanowieniami Umowy;

(c) w przypadku działania *siły wyższej*, o której mowa w Artykule II.13 lub w przypadku zawieszenia realizacji projektu przez Beneficjenta w wyniku nadzwyczajnych okoliczności, o których mowa w Artykule II.14, gdzie wznowienie realizacji projektu jest niemożliwe lub gdy niezbędne do wprowadzenia zmiany do Umowy podważają z decyzję przyznania dofinansowania lub mogą spowodować nierówne traktowanie wnioskodawców;

(d) jeśli Beneficjent ogłosił upadłość, jest w stanie likwidacji, podlega jurysdykcji sądów, w tym prawomocnych wyroków sądowych, zawarł układ pojednawczy z wierzycielami, zawiesił działalność gospodarczą, jest podmiotem postępowań o podobnym jw. charakterze

_obowiązująca w konkursie 2015 programu Erasmus +

lub w analogicznej do nich sytuacji, wynikającej z prowadzonych wobec niego podobnych postępowań przewidzianych ustawodawstwem krajowym;

(e) jeśli Beneficjent lub jakakolwiek *osoba z nim powiązana*, określona w drugim akapicie powyższego Artykułu została uznana winną poważnych wykroczeń zawodowych, udowodnionych w jakikolwiek sposób;

(f) jeśli Beneficjent nie wywiązuje się ze swoich obowiązków związanych z opłacaniem należności publicznoprawnych, w tym składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne oraz podatków, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa krajowego, w miejscu gdzie prowadzi działalność gospodarczą lub realizuje projekt;

(g) jeśli posiada dowody, że Beneficjent lub jakakolwiek osoba z nim powiązana, określona w drugim akapicie powyższego Artykułu, dopuściła się oszustwa, korupcji lub miała udział w organizacji przestępczej, *praniu brudnych pieniędzy* lub w innych niezgodnych z prawem działań szkodzących interesowi UE;

(h) jeśli posiada dowody, że Beneficjent lub jakakolwiek *osoba z nim powiązana*, określona w drugim akapicie powyższego Artykułu, dopuściła się znaczących błędów, nieprawidłowości lub oszustwa na etapie przyznawania dofinansowania lub realizacji projektu, włączając w to złożenie fałszywych informacji lub niezłożenie wymaganych informacji niezbędnych do uzyskania dofinansowania w ramach Umowy;

W celu doprecyzowania określenia zawartego w ww. punktach (e), (g) i (h), tzn. *jakakolwiek osoba powiązana* oznacza osobę fizyczną umocowaną do reprezentacji prawnej Beneficjenta lub podejmowania decyzji w jego imieniu.

II.15.2.2 Przed wypowiedzeniem Umowy, NA oficjalnie powiadomi Beneficjenta o zamiarze wypowiedzenia, uzasadniając powody swej decyzji z jednoczesnym zaproszeniem Beneficjenta do przedstawienia w ciągu 45 dni od daty otrzymania powiadomienia, swojego stanowiska w sprawie, a w przypadku określonym w Artykule II.15.2.1 (b), do poinformowania NA o działaniach podjętych w celu zapewnienia dalszego wypełnienia przez Beneficjenta zobowiązań wynikających z postanowień Umowy .

Jeśli analiza stanowiska Beneficjenta w sprawie powiadomienia o wypowiedzeniu Umowy przez NA sprawi, że NA zdecyduje wstrzymać wypowiedzenie, wtedy NA w sposób oficjalny powiadomi Beneficjenta o zmianie decyzji.

Jeśli Beneficjent nie przestawi swojego stanowiska w sprawie powiadomienia o wypowiedzeniu Umowy przez NA lub jeśli NA uzna je za niewystarczające, NA może wypowiedzieć Umowę, wysyłając oficjalne powiadomienie do Beneficjenta, z uzasadnieniem powodów podjęcia powyższej decyzji.

W przypadkach odnoszących się do Artykułu II.15.2.1, jego punktu (a), (b), (d) i (f), oficjalne powiadomienie będzie określać termin obowiązywania wypowiedzenia. W przypadkach odnoszących się do Artykułu II.15.2.1, punktu (c), (e), (g) i (h) termin wypowiedzenia Umowy będzie obowiązywać z dniem następującym po dniu otrzymania powiadomienia przez Beneficjenta.

II.15.3 Konsekwencje wypowiedzenia Umowy

W przypadku gdy Umowa została wypowiedziana, płatności NA wobec Beneficjenta będą ograniczone do kwoty ustalonej zgodnie z Artykułem II.18, tj. na podstawie kwalifikowalnych kosztów poniesionych przez Beneficjenta i bieżącego stanu realizacji projektu na dzień obowiązywania wypowiedzenia. Koszty związane z bieżącymi zobowiązaniami, które nie będą związane ze stanem realizacji projektu do dnia wypowiedzenia Umowy, nie będą brane pod uwagę. Beneficjent będzie miał 60 dni od dnia obowiązywania wypowiedzenia Umowy, jak przewidziano w Artykule II.15.1 i II.15.2.2, na przygotowanie wniosku o płatność końcową, zgodnie z Artykułem I.4.3. Jeśli wniosek o płatność końcową nie zostanie złożony w powyższym terminie, NA nie dokona refundacji lub nie pokryje żadnych kosztów, które nie zostały zawarte lub dostatecznie uzasadnione w zatwierdzonych przez NA w raportach przejściowym/postępu² lub końcowym. Zgodnie z Artykułem II.19, NA odzyska wszelkie kwoty dotychczas wypłacone, jeśli wykorzystanie ich nie jest należycie uzasadnione w raporcie przejściowym/postępu³ lub końcowym.

W przypadku gdy NA, zgodnie z Artykułem II.15.2, jego punktem (b), wypowie Umowę ze względu na zaniechanie przygotowania przez Beneficjenta wniosku o płatność końcową oraz po wysłaniu do niego ponaglenia w tej sprawie, tj. informacji o niewywiązywaniu się Beneficjenta ze swoich zobowiązań odnośnie terminów ustalonych w Artykule I.4.5, zostanie zastosowany pierwszy akapit bieżącego Artykułu z zastrzeżeniem następujących przypadków:

(a) będzie zbyt mało czasu, licząc od terminu obowiązywania wypowiedzenia, na przygotowanie przez Beneficjenta wniosku o płatność końcową w okresie od dnia wypowiedzenia Umowy, zgodnie z Artykułem I.4.3;

(b) NA nie zwróci lub nie pokryje jakichkolwiek poniesionych przez Beneficjenta kosztów, które nie zostały ujęte lub nie zostały uzasadnione w raporcie przejściowym/postępu⁴ lub końcowym, począwszy od terminu wypowiedzenia Umowy lub końca okresu ustalonego w Artykule I.2.2, w zależności od tego, który z nich jest krótszy.

Dodatkowo do pierwszego i drugiego akapitu bieżącego Artykułu, podczas gdy Umowa będzie wypowiedziana w sposób nieprawidłowy, Beneficjent w rozumieniu Artykułu II.15.1 lub w przypadku gdy Umowa będzie wypowiedziana przez NA, na podstawie Artykułu II.15.2.1, jego punktu (b), (e), (g) i (h), NA może zmniejszyć dofinansowanie lub odzyskać kwoty nienależnie wypłacone, zgodnie z Artykułem II.18.4 i II.19, w proporcji do ciężaru uchybień w opisywanym przedmiocie i po przedstawieniu przez Beneficjenta swojego stanowiska w sprawie.

Żadna ze stron Umowy nie będzie rościć sobie odszkodowania z tytułu wypowiedzenia Umowy przez którąkolwiek ze stron.

² w zależności, który rodzaj raportu przejściowy lub postępu (w zależności od posiadanych funkcji, ostatecznie określonych przez KE) będzie miał zastosowanie podczas realizacji projektu realizowanego w ramach danej akcji/działania/sektorze programu E+

³ patrz przypis 2

⁴ patrz przypis 2 i 3

CZĘŚĆ B - WARUNKI FINANSOWE

ARTYKUŁ II.16 - KWALIFIKOWALNOŚĆ KOSZTÓW

II.16.1 Warunki kwalifikowalności udziału ryczałtowego w dofinansowaniu

Jeśli dofinansowanie w ramach Umowy przybierze formę udziału ryczałtowego, obliczonego z zastosowaniem ryczałtowych stawek jednostkowych, obliczone kwoty udziału w ramach danej kategorii kosztów muszą spełniać następujące warunki:

- (a) muszą być rzeczywiście wykorzystane lub wykazane w okresie ustalonym w Artykule I.2.2;
- (b) muszą być niezbędne dla realizacji projektu lub muszą być przez niego wytworzone,
- (c) obliczone kwoty udziałów ryczałtowych w ramach danej kategorii kosztów muszą poddawać się identyfikacji i weryfikacji, w szczególności muszą być poparte odpowiednią ewidencją, tj. zapisem w systemie księgowym i dokumentacją źródłową, wyszczególnioną w Artykule II.16.2.

II.16.2 Obliczanie udziału ryczałtowego w ramach określonych kategorii kosztów budżetu

II.16.2.1 Akcja 1 – Edukacja szkolna/Edukacja dorosłych

A. Podróż

- (a) **Obliczanie kwoty dofinansowania:** kwota udziału ryczałtowego obliczona będzie za pomocą iloczynu liczby uczestników, włącznie z osobami towarzyszącymi biorącymi udział w określonej kategorii wyjazdu uwzględniającej dystans podróży i ryczałtowej stawki jednostkowej właściwej ww. kategorii, jak określono w Załączniku III. Udział ryczałtowy zależny od stawki związanej z dystansem podróży będzie pokrywał jej koszty, z miejsca wyjazdu, do miejsca przyjazdu i z powrotem.
- (b) **Kwalifikowalność działania:** warunkiem kwalifikującym otrzymanie dofinansowania będzie rzeczywiste uczestnictwo w sprawozdanej podróży.
- (c) **Dokumenty potwierdzające:**
  - **Dla podróży odbywającej się pomiędzy organizacją wysyłającą a przyjmującą:** potwierdzenie uczestnictwa w działaniu za granicą w formie zaświadczenia podpisanego przez organizację przyjmującą z podaniem imienia i nazwiska uczestnika, celu działania za granicą, jak również jego daty rozpoczęcia i zakończenia;
  - **W przypadkach podróży z lokalizacji innej, niż miejsce zamieszkania uczestnika/gdzie posiada swoją siedzibę organizacja wysyłająca⁵ i/lub do lokalizacji**

⁵ w zależności od uzgodnień pomiędzy KE a NA, o których Beneficjent zostanie powiadomiony

inne, niż ta gdzie posiada swoją siedzibę organizacja przyjmująca, co będzie prowadziło do zmiany stawki jednostkowej zależnej od dystansu podróży: Beneficjent przedstawi informację nt. rzeczywistej trasy przejazdu udokumentowaną biletami podróżnymi lub fakturami/rachunkami za nie, z podaniem miejsca wyjazdu i przyjazdu.

B. Wsparcie indywidualne

- (a) **Obliczanie kwoty dofinansowania:** kwota udziału ryczałtowego obliczona będzie za pomocą iloczynu liczby dni/miesiący przypadających na uczestnika, włączając osoby towarzyszące i ryczałtowej stawki jednostkowej przypadającej na dzień/miesiąc, w określonej kategorii właściwej dla kraju przyjmującego, jak określono w Załączniku III.
- (b) **Kwalifikowalność działania:** warunkiem kwalifikującym otrzymanie dofinansowania będzie rzeczywiste uczestnictwo w sprawozdanym działaniu za granicą.
- (c) **Dokumenty potwierdzające:** potwierdzenie uczestnictwa w działaniu za granicą w formie zaświadczenia podpisanego przez organizację przyjmującą z podaniem imienia i nazwiska uczestnika, celu działania za granicą, jak również jego daty rozpoczęcia i zakończenia.

C. Wsparcie organizacyjne

- (a) **Obliczanie kwoty dofinansowania:** kwota udziału ryczałtowego obliczona będzie za pomocą iloczynu liczby uczestników mobilności i ryczałtowej stawki jednostkowej, jak określono w Załączniku III. Łączna liczba osób objęta powyższą kategorią dofinansowania nie będzie uwzględniała osób towarzyszących uczestnikom, podczas ich działań za granicą.
- (b) **Kwalifikowalność działania:** warunkiem kwalifikującym otrzymanie dofinansowania będzie rzeczywiste uczestnictwo w sprawozdanym działaniu za granicą.
- (c) **Dokumenty potwierdzające:** potwierdzenie uczestnictwa w działaniu za granicą w formie zaświadczenia podpisanego przez organizację przyjmującą z podaniem imienia i nazwiska uczestnika, celu działania za granicą, jak również jego daty rozpoczęcia i zakończenia.

D. Oplata za udział w kursie

- (a) **Obliczanie kwoty dofinansowania:** kwota udziału ryczałtowego obliczona będzie za pomocą iloczynu liczby dni przewidzianych na określony kurs i ryczałtowej stawki jednostkowej, jak określono w Załączniku III.
- (b) **Kwalifikowalność działania:** warunkiem kwalifikującym otrzymanie dofinansowania będzie rzeczywiste uczestnictwo w kursie za granicą, z określonym zakresem programowym, za udział w którym należało uiścić opłatę .

- (c) **Dokumenty potwierdzające:** potwierdzenie zarejestrowania uczestnictwa w kursie i opłaty za nie wniesionej, w formie faktury lub innego zaświadczenia wystawionego i podpisanego przez organizatora kursu, z podaniem imienia i nazwiska uczestnika kursu, tytułu odbytego kursu, jak również daty rozpoczęcia i zakończenia uczestnictwa słuchacza w tymże kursie.

II.16.2.2 Akcja 1 - Kształcenie i szkolenie zawodowe (KSZ)

A. Podróż

- (a) **Obliczanie kwoty dofinansowania:** kwota udziału ryczałtowego obliczona będzie za pomocą iloczynu liczby uczestników, włącznie z osobami towarzyszącymi, biorącymi udział w określonej kategorii wyjazdu uwzględniającej dystans podróży i ryczałtowej stawki jednostkowej właściwej ww. kategorii, jak określono w Załączniku III. Udział ryczałtowy zależny od stawki związanej z dystansem podróży będzie pokrywał jej koszty, z miejsca wyjazdu, do miejsca przyjazdu i z powrotem.
- (b) **Kwalifikowalność działania:** warunkiem kwalifikującym otrzymanie dofinansowania będzie rzeczywiste uczestnictwo w sprawozdanym działaniu.
- (c) **Dokumenty potwierdzające:**
- **Dla podróży odbywającej się pomiędzy miejscem zamieszkania uczestnika/ gdzie posiada swoją siedzibę organizacja wysyłająca⁶ a lokalizacją gdzie posiada swoją siedzibę organizacja przyjmująca:** potwierdzenie uczestnictwa w działaniu za granicą w formie zaświadczenia podpisanego przez organizację przyjmującą z podaniem imienia i nazwiska uczestnika, celu działania za granicą, jak również jego daty rozpoczęcia i zakończenia;
  - **W przypadkach podróży z lokalizacji innej, niż miejsce zamieszkania uczestnika/ gdzie posiada swoją siedzibę organizacja wysyłająca⁷ i/lub do lokalizacji innej, niż ta gdzie posiada swoją siedzibę organizacja przyjmująca, co będzie prowadziło do zmiany stawki jednostkowej zależnej od dystansu podróży:** Beneficjent przedstawi informację nt. rzeczywistej trasy przejazdu udokumentowaną biletami podróżnymi lub fakturami/rachunkami za nie, z podaniem miejsca wyjazdu i przyjazdu.

B. Wsparcie indywidualne

- (a) **Obliczanie kwoty dofinansowania:** kwota udziału ryczałtowego obliczona będzie za pomocą iloczynu liczby dni/miesiący przypadających na uczestnika KSZ, włączając osoby towarzyszące i ryczałtowej stawki jednostkowej przypadającej na dzień/miesiąc, w określonej kategorii właściwej dla kraju przyjmującego, jak określono w Załączniku III. W przypadku niepełnego miesiąca w ramach mobilności

⁶ w zależności od uzgodnień pomiędzy KE a NA, o których Beneficjent zostanie powiadomiony

⁷ patrz przypis 5

_obowiązująca w konkursie 2015 programu Erasmus +

długoterminowych, dofinansowanie będzie obliczone za pomocą iloczynu liczby dni niepełnego miesiąca i 1/30 (jednej trzydziestej) ryczałtowej stawki jednostkowej, określonej dla pełnego miesiąca.

- (b) **Kwalifikowalność działania:** warunkiem kwalifikującym otrzymanie dofinansowania będzie rzeczywiste uczestnictwo w sprawozdanym działaniu za granicą.
- (c) **Dokumenty potwierdzające:** potwierdzenie uczestnictwa w działaniu za granicą w formie zaświadczenia podpisanego przez organizację przyjmującą z podaniem imienia i nazwiska uczestnika, celu działania za granicą, jak również jego daty rozpoczęcia i zakończenia.

C. Wsparcie organizacyjne

- (a) **Obliczanie kwoty dofinansowania:** kwota udziału ryczałtowego obliczona będzie za pomocą iloczynu liczby uczestnictw w mobilnościach i ryczałtowej stawki jednostkowej, jak określono w Załączniku III. Osoby towarzyszące uczestnikom mobilności za granicą nie będą zakwalifikowalne do liczby uczestników biorących udział w samej mobilności.
- (b) **Kwalifikowalność działania:** warunkiem kwalifikującym otrzymanie dofinansowania będzie rzeczywiste uczestnictwo w sprawozdanym działaniu za granicą.
- (c) **Dokumenty potwierdzające:** potwierdzenie uczestnictwa w działaniu za granicą w formie zaświadczenia podpisanego przez organizację przyjmującą z podaniem imienia i nazwiska uczestnika, celu działania za granicą, jak również jego daty rozpoczęcia i zakończenia.

D. Wsparcie językowe (dotyczy wyłącznie nauki języków nieobjętych systemem wsparcia językowego *on-line (OLS)*)

- (a) **Obliczanie kwoty dofinansowania:** kwota dofinansowania wyrażona będzie za pomocą iloczynu liczby uczniów biorących udział w kursie językowym i ryczałtowej stawki jednostkowej, jak określono w Załączniku III.
- (b) **Kwalifikowalność działania:** warunkiem kwalifikującym otrzymanie dofinansowania będzie rzeczywiste uczestnictwo w kursie języka obcego obowiązującego podczas pracy za granicą.
- (c) **Dokumenty potwierdzające:**
- potwierdzenie uczestnictwa w kursie językowym w formie zaświadczenia podpisanego przez organizatora kursu z podaniem imienia i nazwiska uczestnika kursu, języka wykładowego, jak również zakresu programowego kursu oraz daty jego rozpoczęcia i zakończenia lub
  - faktura/rachunek za zakup materiałów edukacyjnych wykorzystanych w trakcie kursu językowego, z podaniem w treści faktury/rachunku, języka obcego, do nauki którego materiały służyły, nazwy i adresu podmiotu wystawiającego, kwotę i walutę i datę wystawienia faktury/rachunku lub

- w przypadku kursu językowego przeprowadzonego bezpośrednio przez Beneficjenta: potwierdzenie uczestnictwa w kursie językowego w formie oświadczenia uczestnika kursu, z datą jego podpisania, z podaniem imienia i nazwiska uczestnika, języka wykładowego, jak również zakresu programowego kursu zorganizowanego przez Beneficjenta oraz daty jego rozpoczęcia i zakończenia.

II.16.2.3 Akcja 1 – Szkolnictwo wyższe (SW)

Mobilność pracowników

A. Podróż

- (a) **Obliczanie kwoty dofinansowania:** kwota udziału ryczałtowego obliczona będzie za pomocą iloczynu liczby uczestników biorących udział w określonej kategorii wyjazdu pod względem dystansu podróży i ryczałtowej stawki jednostkowej właściwej ww. kategorii, jak określono w Załączniku III. Udział ryczałtowy zależny od stawki związanej z dystansem podróży będzie pokrywał jej koszty, z miejsca wyjazdu, do miejsca przyjazdu i z powrotem.
- (b) **Kwalifikowalność działania:** warunkiem kwalifikującym otrzymanie dofinansowania będzie rzeczywiste uczestnictwo w sprawozdanej podróży.
- (c) **Dokumenty potwierdzające:**
  - Dla podróży odbywającej się pomiędzy organizacją wysyłającą a przyjmującą: potwierdzenie uczestnictwa w działaniu za granicą w formie zaświadczenia podpisanego przez organizację przyjmującą z podaniem imienia i nazwiska uczestnika, celu działania za granicą, jak również jego daty rozpoczęcia i zakończenia.
  - W przypadkach podróży z lokalizacji innej, niż ta gdzie posiada swoją siedzibę organizacja wysyłająca i/lub do lokalizacji innej, niż ta gdzie posiada swoją siedzibę organizacja przyjmująca, co będzie prowadziło do zmiany stawki jednostkowej zależnej od dystansu podróży: Beneficjent przedstawi informację nt. rzeczywistej trasy przejazdu udokumentowaną biletami podróżnymi lub fakturami/rachunkami za nie, z podaniem miejsca wyjazdu i przyjazdu.

B. Wsparcie indywidualne

- (a) **Obliczanie kwoty dofinansowania:** kwota udziału ryczałtowego obliczona będzie za pomocą iloczynu liczby dni/miesiący przypadających na uczestnika i ryczałtowej stawki jednostkowej przypadającej na dzień/miesiąc, w określonej kategorii właściwej dla kraju przyjmującego, jak określono w Załączniku III.
- (b) **Kwalifikowalność działania:** warunkiem kwalifikującym otrzymanie dofinansowanie będzie rzeczywiste uczestnictwo w sprawozdanym działaniu za granicą.
- (c) **Dokumenty potwierdzające:** potwierdzenie uczestnictwa w działaniu za granicą w formie zaświadczenia podpisanego przez organizację przyjmującą z podaniem

imienia i nazwiska uczestnika, celu działania za granicą, jak również jego daty rozpoczęcia i zakończenia.

Mobilność studentów

A. Podróż

Dotyczy wyłącznie mobilności w ramach Akcji 1. SW, pomiędzy krajami programu:

Udział ryczałtowy w kosztach podróży będzie miał zastosowanie dla organizacji wysyłających z krajów i regionów peryferyjnych (regiony peryferyjne, Cypr, Islandia, Malta oraz kraje i Terytoria Zamorskie).

Dotyczy wyłącznie mobilności w ramach Akcji 1. SW, pomiędzy krajami programu a krajami partnerskimi:

Udział ryczałtowy w kosztach podróży pomiędzy *krajami programu* a *krajami partnerskimi* będzie miał zastosowanie do wszelkich podróży pomiędzy *krajami programu* a *krajami partnerskimi*.

- (a) **Obliczanie kwoty dofinansowania:** kwota udziału ryczałtowego obliczona będzie za pomocą iloczynu liczby wysłanych studentów biorących udział w określonej kategorii wyjazdu pod względem pokonanego dystansu i ryczałtowej stawki jednostkowej właściwej ww. kategorii, jak określono w Załączniku III. Udział ryczałtowy zależny od stawki związanej z dystansem podróży będzie pokrywał jej koszty, z miejsca wyjazdu, do miejsca przyjazdu i z powrotem.
- (b) **Kwalifikowalność działania:** warunkiem kwalifikującym otrzymanie dofinansowania będzie rzeczywiste uczestnictwo w sprawozdanej podróży.
- (c) **Dokumenty potwierdzające:**

Zaświadczenie wystawione przez organizację przyjmującą z podaniem:

- imienia i nazwiska studenta,
- daty rozpoczęcia i zakończenia mobilności za granicą, w następujących przypadkach:
  - (i) Wykaz zaliczeń (lub zaświadczenie od uczelni przyjmującej), w przypadku wyjazdu na studia,
  - (ii) Certyfikat odbytej praktyki (lub zaświadczenie od uczelni przyjmującej), w przypadku wyjazdu na praktykę;

W przypadkach podróży z lokalizacji innej, niż ta gdzie posiada swoją siedzibę organizacja wysyłająca i/lub do lokalizacji innej, niż ta gdzie posiada swoją siedzibę organizacja przyjmująca, co będzie prowadziło do zmiany stawki jednostkowej zależnej od dystansu podróży: Beneficjent przedstawi informację nt. rzeczywistej trasy przejazdu udokumentowaną biletami podróżnymi lub fakturami/rachunkami za nie, z podaniem miejsca wyjazdu i przyjazdu.

B. Wsparcie indywidualne

(a) **Obliczanie kwoty dofinansowania:** kwota dofinansowania będzie wyrażona za pomocą iloczynu liczby miesięcy przypadających na studenta i ryczałtowej stawki jednostkowej, w określonej kategorii właściwej dla kraju przyjmującego, jak określono w Załączniku III. W przypadku niepełnego miesiąca w ramach mobilności długoterminowych, dofinansowanie będzie obliczone za pomocą iloczynu liczby dni niepełnego miesiąca i 1/30 (jednej trzydziestej) stawki kosztu jednostkowego, określonej dla pełnego miesiąca.

(b) **Kwalifikowalność działania:** warunkiem kwalifikującym otrzymanie dofinansowania będzie rzeczywiste uczestnictwo w sprawozdanym działaniu za granicą.

(c) **Dokumenty potwierdzające:**

Zaświadczenie wystawione przez organizację przyjmującą z podaniem:

- imienia i nazwiska studenta,
- daty rozpoczęcia i zakończenia mobilności za granicą, w następujących przypadkach:
  - Wykaz zaliczeń (lub zaświadczenie od uczelni przyjmującej), w przypadku wyjazdu na studia,
  - Certyfikat odbytej praktyki (lub zaświadczenie od uczelni przyjmującej), w przypadku wyjazdu na praktykę.

Mobilności pracowników i studentów

Dotyczy wyłącznie mobilności w ramach Akcji 1. SW, pomiędzy krajami programu:

C. Wsparcie organizacyjne

(a) **Obliczanie kwoty dofinansowania:** kwota dofinansowania będzie wyrażona iloczynem liczby mobilności i ryczałtowej stawki jednostkowej, jak określono w Załączniku III. Łączna liczba mobilności uwzględniona w kalkulacji kategorii *Wsparcia organizacyjnego* obejmować będzie wszystkich wysłanych studentów i pracowników, którzy wzięli udział w mobilnościach zagranicznych, włączając mobilności z zerowym dofinansowaniem z funduszy programu Erasmus+ UE, jak również zaproszonych pracowników z zagranicznych przedsiębiorstw przyjeżdżających w celu odbycia mobilności. Łączna liczba osób objęta powyższą kategorią dofinansowania nie będzie uwzględniała osób towarzyszących uczestnikom podczas ich działań za granicą.

(b) **Kwalifikowalność działania:** warunkiem kwalifikującym otrzymanie dofinansowania będzie rzeczywiste uczestnictwo w sprawozdanym działaniu za granicą.

(c) **Dokumenty potwierdzające:** potwierdzenie uczestnictwa w działaniu za granicą w formie stosowanej powyżej, dla kategorii *Wsparcie indywidualne*.

Dotyczy wyłącznie mobilności w ramach Akcji 1. SW, pomiędzy krajami programu a krajami partnerskimi:

C. Wsparcie organizacyjne

- (a) **Obliczanie kwoty dofinansowania:** kwota dofinansowania będzie wyrażona iloczynem liczby mobilności i ryczałtowej stawki jednostkowej, jak określono w Załączniku III. Łączna liczba mobilności uwzględniona w kalkulacji kategorii *Wsparcie organizacyjne* obejmować będzie wszystkich pracowników i studentów, którzy wzięli udział w mobilnościach przyjazdowych do organizacji przyjmującej i wyjazdowych do organizacji wysyłającej, określonych w Załączniku II. Beneficjent będzie mógł wnioskować o dodatkowe dofinansowanie w ramach kategorii *Wsparcie organizacyjne* przeznaczone dla uczestników mobilności z zerowym dofinansowaniem z funduszy programu Erasmus+ UE.
- (b) **Kwalifikowalność działania:** warunkiem kwalifikującym otrzymanie dofinansowania będzie rzeczywiste uczestnictwo w sprawozdanym działaniu za granicą.
- (c) **Dokumenty potwierdzające:** potwierdzenie uczestnictwa w działaniu za granicą w formie mającej zastosowanie dla kategorii *Wsparcie indywidualne*, powyżej.

II.16.2.4 Akcja 2 – Międzyszkolne partnerstwa strategiczne

A. Zarządzanie projektem i jego wdrażanie

- (a) **Obliczanie kwoty dofinansowania:** kwota dofinansowania będzie wyrażona za pomocą iloczynu liczby miesięcy w okresie realizacji projektu i ryczałtowej stawki jednostkowej przeznaczonej dla Beneficjenta, jak określono w Załączniku III;
- (b) **Kwalifikowalność działania:** warunkiem kwalifikującym otrzymanie dofinansowania będzie realizacja przez Beneficjenta działań projektu i w konsekwencji wytworzenie jego rezultatów przewidzianych do pokrycia z powyższej kategorii budżetowej, ujętej we wniosku o dofinansowanie i zatwierdzonej przez NA;
- (c) **Dokumenty potwierdzające:** opis zrealizowanych działań i wytworzonych rezultatów w raporcie końcowym; dodatkowo, efekty prac wytworzonych podczas realizacji projektu zostaną zamieszczone na *Platformie upowszechniania rezultatów* i w zależności od ich charakteru, będą udostępnione w siedzibie Beneficjenta dla celów kontroli i audytów.

B. Międzynarodowe spotkania projektowe

- (a) **Obliczanie kwoty dofinansowania:** kwota dofinansowania będzie wyrażona za pomocą iloczynu liczby uczestników i ryczałtowej stawki jednostkowej, jak określono w Załączniku III.

(b) Kwalifikowalność działania: warunkiem kwalifikującym otrzymanie dofinansowania będzie potwierdzenie uczestnictwa w międzynarodowym spotkaniu projektowym i sprawozdanej podróży.

(c) Dokumenty potwierdzające:

- **Dla podróży odbywającej się pomiędzy organizacją wysyłającą a przyjmującą:** potwierdzenie uczestnictwa w działaniu za granicą w formie zaświadczenia podpisanego przez organizację przyjmującą z podaniem imienia i nazwiska uczestnika, celu działania za granicą, jak również jego daty rozpoczęcia i zakończenia;
- **W przypadkach podróży z lokalizacji innej, niż ta gdzie posiada swoją siedzibę organizacja wysyłająca i/lub do lokalizacji innej, niż ta gdzie posiada swoją siedzibę organizacja przyjmująca, co będzie prowadziło do zmiany stawki jednostkowej zależnej od dystansu podróży:** Beneficjent przedstawi informację nt. rzeczywistej trasy przejazdu udokumentowaną biletami podróżnymi lub fakturami/rachunkami za nie, z podaniem miejsca wyjazdu i przyjazdu.

C. Rezultaty pracy intelektualnej

(a) Obliczanie kwoty dofinansowania: kwota dofinansowania będzie wyrażona za pomocą iloczynu liczby dni wykonanej pracy przez pracowników Beneficjenta i ryczałtowej stawki jednostkowej przypadającej na dzień dla określonej kategorii pracowników, właściwej dla kraju, w którym Beneficjent zarejestrował swoją działalność, jak określono w Załączniku III.

(b) Kwalifikowalność działania: warunkiem kwalifikującym otrzymanie dofinansowania będzie wytworzenie rezultatów pracy intelektualnej na zaakceptowanym poziomie jakości, określonym przez NA w czasie oceny projektu.

(c) Dokumenty potwierdzające:

- potwierdzenie wytworzonych rezultatów intelektualnych, które zostaną zamieszczone na Platformie Upowszechniania Rezultatów i w zależności od ich charakteru, będą udostępnione dla celów kontroli i audytów w siedzibie Beneficjenta lub w organizacjach partnerskich.
- potwierdzenie wykorzystania czasu pracy pracowników do wytworzenia rezultatów intelektualnych w formie karty czasu pracy każdego z nich, z podaniem imienia i nazwiska, stanowiska, dat i sumy dni przeznaczonych na wytworzenia rezultatów intelektualnych;
- potwierdzenie rodzaju powiązań pomiędzy pracownikiem a Beneficjentem, tj. forma jego zatrudnienia, rodzaj umowy o pracę, wolontariat itp., na podstawie oficjalnej ewidencji zatrudnienia w organizacji Beneficjenta.

D. Działania upowszechniające rezultaty pracy intelektualnej

(a) Obliczanie kwoty dofinansowania: kwota dofinansowania będzie wyrażona za pomocą iloczynu liczby uczestników z organizacji innych niż Beneficjenta i innych partnerskich

organizacji projektu, określonych w Umowie i ryczałtowej stawki jednostkowej przypadającej na uczestnika, jak określono w Załączniku III.

(b) Kwalifikowalność działania: warunkiem kwalifikującym otrzymanie dofinansowania będzie rzeczywiste odbycie się działania upowszechniającego rezultaty pracy intelektualnej na zaakceptowanym poziomie jakości, określonym przez NA w czasie oceny projektu.

(c) Dokumenty potwierdzające:

- opis działania upowszechniającego rezultaty pracy intelektualnej w raporcie końcowym;
- potwierdzenie uczestnictwa w wydarzeniu upowszechniającym rezultaty pracy intelektualnej w formie listy podpisanej przez uczestników, z podaniem imienia i nazwiska, adresu e-mail i podpisu uczestnika oraz nazwy i adresu organizacji wysyłającej danego uczestnika;
- szczegółowy program i wszelkie wykorzystane lub rozpowszechnione dokumenty podczas wydarzenia upowszechniającego rezultaty pracy intelektualnej.

E. Działania związane z uczeniem się/nauczaniem/szkoleniami

(a) Obliczanie kwoty dofinansowania: kwota dofinansowania przybierze formę udziału ryczałtowego z zastosowaniem ryczałtowych stawek jednostkowych przeznaczonych dla określonych kategorii takich, jak *Podróż*, *Wsparcie indywidualne* i *Wsparcie językowe*.

- **Podróż:** kwota dofinansowania będzie wyrażona za pomocą iloczynu liczby uczestników i ryczałtowej stawki jednostkowej, określonej dla kategorii podróży za granicą pod względem pokonanego dystansu, jak określono w Załączniku III.
- **Wsparcie indywidualne:** kwota dofinansowania będzie wyrażona za pomocą iloczynu liczby dni/miesiący przypadających na uczestnika, włączając osoby towarzyszące z pobytem do 60. dnia⁸, i ryczałtowej stawki jednostkowej przypadającej na dzień/miesiąc, w określonej kategorii uczestnika i właściwej dla kraju przyjmującego, jak określono w Załączniku III. W przypadku niepełnego miesiąca w ramach mobilności powyżej dwóch miesięcy, dofinansowanie będzie obliczone za pomocą iloczynu liczby dni niepełnego miesiąca i 1/30 (jednej trzydziestej) stawki kosztu jednostkowego, określonej dla pełnego miesiąca.
- **Wsparcie językowe:** kwota dofinansowania będzie wyrażona iloczynem liczby uczestników, którzy otrzymali wsparcie językowe i ryczałtowej stawki jednostkowej, jak określono w Załączniku III.

⁸ do 60. dnia pobytu osobie towarzyszącej przysługuje dofinansowanie w formie ryczałtu obliczonego w identyczny sposób jak w przypadku uczestnika

(b) Kwalifikowalność działania:

- **Podróż:** warunkiem kwalifikującym otrzymanie dofinansowania będzie rzeczywiste uczestnictwo w sprawozdanej podróży.
- **Wsparcie indywidualne:** warunkiem kwalifikującym otrzymanie dofinansowania będzie rzeczywiste uczestnictwo w sprawozdanym działaniu za granicą.
- **Wsparcie językowe:** warunkiem kwalifikującym otrzymanie dofinansowania będzie rzeczywiste uczestnictwo w sprawozdanym działaniu za granicą, w okresie powyżej 2. miesięcy oraz rzeczywiste uczestnictwo w przygotowaniu językowym dotyczącym języka obcego, obowiązującego podczas pracy za granicą.

(c) Dokumenty potwierdzające:**(i) Podróż**

- **Dla podróży odbywającej się pomiędzy miejscem zamieszkania uczestnika/gdzie posiada swoją siedzibę organizacja wysyłająca⁹ a lokalizacją gdzie posiada swoją siedzibę organizacja przyjmująca:** potwierdzenie uczestnictwa w działaniu za granicą w formie zaświadczenia podpisanego przez uczestnika i organizację przyjmującą, z podaniem daty rozpoczęcia i zakończenia działania;
- **W przypadkach podróży z lokalizacji innej, niż miejsce zamieszkania uczestnika/gdzie posiada swoją siedzibę organizacja wysyłająca¹⁰ i/lub do lokalizacji innej, niż ta gdzie posiada swoją siedzibę organizacja przyjmująca, co będzie prowadziło do zmiany stawki jednostkowej zależnej od dystansu podróży:** Beneficjent przedstawi informację nt. rzeczywistej trasy przejazdu udokumentowaną biletami podróżnymi lub fakturami/rachunkami za nie, z podaniem miejsca wyjazdu i przyjazdu.

(ii) Wsparcie indywidualne

- Potwierdzenie uczestnictwa w działaniu za granicą w formie zaświadczenia podpisanego przez organizację przyjmującą z podaniem imienia i nazwiska uczestnika, celu działania za granicą, jak również jego daty rozpoczęcia i zakończenia.

(iii) Wsparcie językowe

- Potwierdzenie uczestnictwa w kursie językowym w formie zaświadczenia podpisanego przez organizatora kursu z podaniem imienia i nazwiska uczestnika kursu, języka wykładowego, jak również zakresu programowego kursu i czasu jego trwania lub
- faktura/rachunek za zakup materiałów wykorzystanych do nauki, z podaniem w treści faktury/rachunku, języka obcego, do nauki którego materiały

⁹ w zależności od uzgodnień pomiędzy KE a NA, o których Beneficjent zostanie powiadomiony

¹⁰ patrz przypis 9

służyły, nazwy i adresu podmiotu wystawiającego fakturę/rachunek, kwotę i walutę oraz datę wystawienia faktury/rachunku lub

- **w przypadku kursu językowego przeprowadzonego bezpośrednio przez Beneficjenta:** oświadczenie uczestnika kursu z datą jego podpisania, z podaniem imienia i nazwiska uczestnika, języka wykładowego, jak również zakresu programowego kursu i czasu jego trwania.

II.16.2.5 Akcja 3 – Rozwój polityki młodzieżowej

A. Podróż

- (a) **Obliczanie kwoty dofinansowania:** kwota udziału ryczałtowego obliczona będzie za pomocą iloczynu liczby uczestników, włącznie z osobami towarzyszącymi biorącymi udział w danej kategorii podróży uwzględniającej dystans podróży i ryczałtowej stawki jednostkowej właściwej ww. kategorii, jak określono w Załączniku III. Udział ryczałtowy zależny od stawki związanej z dystansem podróży będzie pokrywał jej koszty, z miejsca wyjazdu, do miejsca przyjazdu i z powrotem.
- (b) **Kwalifikowalność działania:** warunkiem kwalifikującym otrzymanie dofinansowania będzie rzeczywiste uczestnictwo w sprawozdanej podróży.

(d) **Dokumenty potwierdzające:**

- **Dla podróży odbywającej się pomiędzy miejscem zamieszkania uczestnika a lokalizacją organizacji przyjmującej:** potwierdzenie uczestnictwa w działaniu za granicą w formie oświadczenia podpisanego przez uczestnika i organizację przyjmującą z podaniem miejsca działania, jego daty rozpoczęcia i zakończenia, jak również imienia i nazwiska uczestnika oraz jego adresu mailowego;
- **W przypadkach podróży z lokalizacji innej, niż miejsce zamieszkania uczestnika i/lub do lokalizacji innej, niż ta gdzie posiada swoją siedzibę organizacja przyjmująca, co będzie prowadziło do zmiany stawki jednostkowej zależnej od dystansu podróży:** Beneficjent przedstawi informację nt. rzeczywistej trasy przejazdu udokumentowaną biletami podróżnymi lub fakturami/rachunkami za nie, z podaniem miejsca wyjazdu i przyjazdu. W odpowiednio uzasadnionych wyjątkowych przypadkach, gdy dokumenty dotyczące podróży nie będą mogły być dostarczone ze względu na posiadanie ich przez stronę trzecią, Beneficjent będzie mógł złożyć pisemne oświadczenie podając miejsce wyjazdu i przyjazdu.

B. Wsparcie organizacyjne

- (a) **Obliczanie kwoty dofinansowania:** kwota udziału ryczałtowego obliczona będzie za pomocą iloczynu liczby dni przypadających na uczestnika i ryczałtowej stawki jednostkowej, właściwej krajowi przyjmującemu, jak określono w Załączniku III.
- (b) **Kwalifikowalność działania:** warunkiem kwalifikującym otrzymanie dofinansowania będzie rzeczywiste uczestnictwo w określonym okresie czasu, w sprawozdanym spotkaniu dotyczącym dialogu usystematyzowanego.

- (c) **Dokumenty potwierdzające:** potwierdzenie uczestnictwa w spotkaniu dotyczącym dialogu usystematyzowanego w formie oświadczenia podpisanego przez uczestnika z podaniem miejsca działania, jego daty rozpoczęcia i zakończenia, jak również imienia i nazwiska uczestnika oraz jego adresu mailowego;

II.16.3 Warunki kwalifikowalności refundacji kosztów rzeczywistych

Gdy dofinansowanie przybierze formę refundacji kosztów rzeczywistych, będą miały zastosowanie następujące warunki, a mianowicie koszty te będą:

- (a) rzeczywiście poniesione przez Beneficjenta;
- (b) poniesione przez Beneficjenta w okresie ustalonym w Artykule I.2.2;
- (c) określone w szacunkowym budżecie ustalonym w Załączniku II lub zakwalifikowane w wyniku przesunięć pomiędzy kategoriami budżetu, jak określono w Artykule I.3.2;
- (d) poniesione w związku z realizacją projektu i muszą być niezbędne do jego realizacji, jak określono w Załączniku I;
- (e) poddawać się identyfikacji i weryfikacji, szczególnie będą zewidencjonowane w systemie księgowym organizacji Beneficjenta, zgodnie z obowiązującymi przepisami rachunkowości w tym zakresie właściwymi dla kraju, w którym Beneficjent prowadzi działalność oraz będą traktowane przez Beneficjenta zgodnie z rutynowymi praktykami księgowymi obowiązującymi w jego organizacji;
- (f) poniesione zgodnie z wymogami obowiązujących przepisów podatkowych i składek na ubezpieczenia społeczne, w zakresie którym będzie ich dotyczył;
- (g) racjonalne, uzasadnione i zgodne z zasadami należytego zarządzania finansami, w szczególności z zasadami oszczędności i efektywności;
- (h) niepokryte udziałem ryczałtowym w dofinansowaniu, z zastosowaniem ryczałtowych stawek jednostkowych, jak określono w Artykule II.16.1.

II.16.4 Obliczanie kwalifikowalnych kosztów rzeczywistych

II.16.4.1 Akcja 1 – Edukacja szkolna / Edukacja dorosłych / Szkolnictwo wyższe

A. Wsparcie uczestników projektu ze specjalnymi potrzebami

- (a) **Obliczanie dofinansowania:** dofinansowanie będzie dotyczyło refundacji kosztów obejmujących 100% kwalifikowalnych kosztów rzeczywistych,
- (b) **Zasady kwalifikowalności kosztów:** koszty te będą bezpośrednio związane z niepełnosprawnymi uczestnikami i osobami towarzyszącymi (włącznie

_obowiązująca w konkursie 2015 programu Erasmus +

z kosztami związanymi z podróżą i utrzymaniem, jeśli tylko będą one uzasadnione i nie wystąpią jednocześnie w kategoriach budżetu *Podróż* i *Wsparcie indywidualne* oraz będą dodatkowymi do tych pokrytych dofinansowaniem w ramach udziału ryczałtowego, z zastosowaniem ryczałtowych stawek jednostkowych, jak określono w Artykule II.16.1.

- (c) **Dokumenty potwierdzające:** faktury/rachunki dokumentujące poniesione koszty rzeczywiste, z podaniem nazwy i adresu podmiotu wystawiającego oraz kwoty, waluty oraz daty wystawienia.

B. Koszty nadzwyczajne

- (a) **Obliczanie dofinansowania:** dofinansowanie będzie dotyczyło refundacji kosztów obejmujących 75% kwalifikowalnych kosztów rzeczywistych za wystawienie gwarancji finansowej.

- **Zasady kwalifikowalności kosztów:** związanych z wystawieniem na żądanie NA gwarancji finansowej, zdeponowanej przez Beneficjenta w NA w celu zabezpieczenia płatności zaliczkowych, jak określono w Artykule I.4.1.

- (b) **Dokumenty potwierdzające:** potwierdzenie poniesienia przez Beneficjenta kosztów związanych z wystawieniem gwarancji przez podmiot do tego upoważniony, z podaniem jego nazwy i adresu, kwoty, waluty kosztu gwarancji oraz daty i podpisu reprezentanta prawnego.

II.16.4.2 Akcja 1 – Kształcenie i szkolenie zawodowe**A. Wsparcie uczestników projektu ze specjalnymi potrzebami**

- (a) **Obliczanie dofinansowania:** dofinansowanie będzie dotyczyło refundacji kosztów obejmujących 100% kwalifikowalnych kosztów rzeczywistych.

- (b) **Zasady kwalifikowalności kosztów:** koszty te będą bezpośrednio związane z niepełnosprawnymi uczestnikami i towarzyszącymi osobami (włącznie z kosztami związanymi z podróżą i utrzymaniem, jeśli tylko będą one uzasadnione i nie wystąpią jednocześnie w kategoriach budżetu *Podróż* i *Wsparcie indywidualne* oraz będą dodatkowymi do tych pokrytych dofinansowaniem obliczonym z zastosowaniem ryczałtowych stawek jednostkowych, jak określono w Artykule II.16.1.

- (c) **Dokumenty potwierdzające:** faktury/rachunki dokumentujące poniesione koszty rzeczywiste, z podaniem nazwy i adresu podmiotu wystawiającego oraz kwoty, waluty oraz daty wystawienia.

B. Koszty nadzwyczajne

- (a) **Obliczanie dofinansowania:** dofinansowanie będzie dotyczyło refundacji kosztów obejmujących 75% kwalifikowalnych kosztów rzeczywistych za wystawienie gwarancji finansowej lub 100% kwalifikowalnych kosztów rzeczywistych za uczestnictwo uczniów z mniejszymi szansami.

(b) Zasady kwalifikowalności kosztów:

- poniesienie tych kosztów będzie niezbędne w celu umożliwienia uczniowi z mniejszymi szansami uczestnictwa w działaniu (z wyłączeniem kosztów w kategorii *Podróż* i *Wsparcie indywidualne* przeznaczonych dla uczestników i osób towarzyszących) i będą dodatkowymi do tych pokrytych dofinansowaniem obliczonym z zastosowaniem ryczałtowych stawek jednostkowych, jak określono w Artykule II.16.1.
- koszty związane z wystawieniem na żądanie NA gwarancji finansowej, zdeponowanej przez Beneficjenta w NA w celu zabezpieczenia płatności zaliczkowych, jak określono w Artykule I.4.1.

(c) Dokumenty potwierdzające:

- **W przypadku kosztów związanych z uczestnictwem uczniów z mniejszymi szansami:** faktury/rachunki dokumentujące poniesione koszty rzeczywiste, z podaniem nazwy i adresu podmiotu wystawiającego oraz kwoty, waluty oraz daty wystawienia;
- **w przypadku gwarancji finansowej:** potwierdzenie poniesienia przez Beneficjenta kosztów związanych z wystawieniem gwarancji przez podmiot do tego upoważniony, z podaniem jego nazwy i adresu, kwoty, waluty oraz daty i podpisu reprezentanta prawnego.

II.16.4.3 Akcja 2 – Międzyszkolne partnerstwa strategiczne**A. Wsparcie uczestników projektu ze specjalnymi potrzebami**

- (a) **Obliczanie dofinansowania:** dofinansowanie będzie dotyczyło refundacji kosztów obejmujących 100% kwalifikowalnych kosztów rzeczywistych.
- (b) **Zasady kwalifikowalności kosztów:** koszty te będą bezpośrednio związane z niepełnosprawnymi uczestnikami i towarzyszącymi im osobami począwszy od 61. dnia pobytu¹¹ oraz będą dodatkowymi do tych pokrytych dofinansowaniem obliczonym z zastosowaniem ryczałtowych stawek jednostkowych, jak określono w Artykule II.16.1.
- (c) **Dokumenty potwierdzające:** faktury/rachunki dokumentujące poniesione koszty rzeczywiste, z podaniem nazwy i adresu podmiotu wystawiającego oraz kwoty, waluty oraz daty wystawienia;

B. Koszty nadzwyczajne

- (a) **Obliczanie dofinansowania:** dofinansowanie będzie dotyczyło refundacji kosztów obejmujących 75% kwalifikowalnych kosztów rzeczywistych, maksymalnie do

¹¹ do 60. dnia pobytu osobie towarzyszącej przysługuje dofinansowanie w formie ryczałtu obliczonego w identyczny sposób jak w przypadku uczestnika, natomiast począwszy od 61. dnia pobytu, osobie towarzyszącej przysługuje dodatkowe do ww. dofinansowanie w formie refundacji kosztów rzeczywistych

_obowiązująca w konkursie 2015 programu Erasmus +

wartości limitu 50 tys. EUR odnoszącego się do pojedynczego projektu¹², z wyłączeniem kosztów za wystawienie gwarancji finansowej;

(b) Zasady kwalifikowalności kosztów:

- **Podwykonawstwo:** zlecenia wykonania zadań podwykonawcom oraz zakup towarów i usług pod warunkiem spełnienia przez Beneficjenta wymagań, jak określono w Załączniku I i pod warunkiem zaakceptowania przez NA zrealizowanych przez podwykonawców zadań projektu, jak określono w Załączniku II;
- **Gwarancja finansowa:** koszty związane z wystawieniem na żądanie NA gwarancji finansowej, zdeponowanej przez Beneficjenta w NA w celu zabezpieczenia płatności zaliczkowych, jak określono w Artykule I.4.1.
- Koszt związany z amortyzacją sprzętu i innych aktywów (nowo zakupionych lub używanych) zgodny z rocznymi sprawozdaniami finansowymi Beneficjenta sporządzonymi na podstawie ewidencji księgowej, pod warunkiem że sprzęt został zakupiony zgodnie z Artykułem II.9 i odpis amortyzacyjny został dokonany zgodnie z międzynarodowymi zasadami rachunkowości, w tym zakresie i z obowiązującymi u Beneficjenta rutynowymi praktykami księgowymi. Koszty najmu i leasingu sprzętu lub innych aktywów będą również traktowane przez NA jako kwalifikowalne, pod warunkiem, że koszty te nie przekroczą wartości kosztów amortyzacji identycznego sprzętu lub aktywów i nie zawierają jakichkolwiek finansowych opłat.

(c) Dokumenty potwierdzające:

- **Podwykonawstwo:** faktury/rachunki dokumentujące poniesione koszty rzeczywiste, z podaniem nazwy i adresu podmiotu wystawiającego oraz kwoty, waluty oraz daty wystawienia;
- **Gwarancja finansowa:** potwierdzenie poniesienia przez Beneficjenta kosztów związanych z wystawieniem gwarancji przez podmiot do tego upoważniony, z podaniem jego nazwy i adresu, kwoty, waluty oraz daty i podpisu reprezentanta prawnego.
- **Koszt związany z amortyzacją:** dowód zakupu, najmu lub leasingu sprzętu i innych aktywów zgodny z rocznymi sprawozdaniami finansowymi Beneficjenta sporządzonymi na podstawie ewidencji księgowej z poświadczeniem, że koszt ten został poniesiony w okresie ustalonym w Artykule I.2.2 i wartość rat amortyzacyjnych rzeczywiście odpisanych w koszty była wykorzystana dla celów realizacji projektu i może być za taką uznaną.

II.16.4.4 Akcja 3 – Rozwój polityki młodzieżowej**A. Wsparcie uczestników projektu ze specjalnymi potrzebami**

- (a) **Obliczanie dofinansowania:** dofinansowanie będzie dotyczyło refundacji kosztów obejmujących 100% kwalifikowalnych kosztów rzeczywistych.
- (b) **Zasady kwalifikowalności kosztów:** koszty te będą bezpośrednio związane z niepełnosprawnymi uczestnikami i osobami towarzyszącymi (włącznie

¹² w zależności, która z ww. dwóch wartości okaże się niższa, ta będzie uwzględniona przez NA w ostatecznej kalkulacji

_obowiązująca w konkursie 2015 programu Erasmus +

z kosztami związanymi z podróżą i utrzymaniem, jeśli tylko będą one uzasadnione i nie wystąpią jednocześnie w kategoriach budżetu *Podróż* i *Wsparcie organizacyjne* oraz będą dodatkowymi do tych objętych dofinansowaniem w formie udziału ryczałtowego z zastosowaniem ryczałtowych stawek jednostkowych, zgodnie z warunkami określonymi w Artykule II.16.1.

- (c) **Dokumenty potwierdzające:** dowody zapłaty za rzeczywiste koszty poniesione na podstawie faktur/rachunków dokumentujących ich poniesienie, z podaniem nazwy i adresu podmiotu wystawiającego oraz kwoty, waluty oraz daty wystawienia;

B. Koszty nadzwyczajne

- (a) **Obliczanie dofinansowania:** dofinansowanie będzie dotyczyło refundacji kosztów obejmujących 75% kwalifikowalnych kosztów rzeczywistych związanych z konsultacjami *on-line* i sondażami dotyczącymi młodzieży oraz za wystawienia gwarancji finansowej i rozpowszechnianie rezultatów lub 100% kwalifikowalnych kosztów rzeczywistych dodatkowo i bezpośrednio związanych z uczestnikami z mniejszymi szansami oraz z otrzymaniem wiz, zezwoleniem na pobyt, szczepieniami uczestników biorących udział w mobilnościach za granicą.

(b) **Koszty kwalifikowane działania związane z :**

- otrzymaniem wizy, pozwolenia na pobyt, szczepień uczestników mobilności za granicą;
- konsultacjami *on-line* i sondażami dotyczącymi młodzieży, w przypadkach niezbędnych dla realizacji projektu;
- rozpowszechnianiem i wykorzystaniem rezultatów,
- dodatkowymi kosztami bezpośrednio związanymi z uczestnikami z mniejszymi szansami.

(c) **Dokumenty potwierdzające, w przypadku kosztów związanych z:**

- **otrzymaniem wizy, pozwolenia na pobyt, szczepień:** dowody zapłaty za poniesione koszty rzeczywiste na podstawie wystawionych z tego tytułu faktur/rachunków dokumentujących je, z podaniem nazwy i adresu podmiotu wystawiającego oraz kwoty, waluty oraz daty wystawienia;
- **konsultacjami *on-line* i sondażami dotyczącymi młodzieży:** dowody zapłaty za poniesione koszty rzeczywiste na podstawie wystawionych z tego tytułu faktur/rachunków dokumentujących je, z podaniem nazwy i adresu podmiotu wystawiającego oraz kwoty, waluty oraz daty wystawienia;
- **rozpowszechnianiem i wykorzystywaniem rezultatów:** dowody zapłaty za poniesione koszty rzeczywiste na podstawie faktur/rachunków, z podaniem nazwy i adresu podmiotu wystawiającego oraz kwoty, waluty i daty wystawienia;
- **dodatkowymi kosztami bezpośrednio związanymi z uczestnikami z mniejszymi szansami:** dowody zapłaty za poniesione koszty rzeczywiste na podstawie faktur/

rachunków, z podaniem nazwy i adresu podmiotu wystawiającego oraz kwoty, waluty i daty wystawienia

II.16.5 Koszty niekwalifikowalne

Dodatkowo, do wszelkich innych kosztów, które nie spełniają warunków ustalonych w Artykule II.16.1 i II.16.3, następujące koszty będą uznane za niekwalifikowalne:

- (a) zwroty z kapitału,
- (b) długi i opłaty z nimi związane,
- (c) rezerwy na straty lub długi,
- (d) odsetki dłużne,
- (e) wątpliwe do odzyskania długi,
- (f) straty kursowe,
- (g) koszty otwarcia i prowadzenia rachunków bankowych Beneficjenta, włącznie z kosztami za przelewy bankowe z/do NA, za które bank obciążył wskazany w Umowie rachunek bankowy Beneficjenta;
- (h) koszty sprawozdane przez Beneficjenta w ramach innego projektu, który otrzymał dofinansowanie z budżetu UE, włącznie z dofinansowaniem przyznaniem przez kraje członkowskie UE pochodzącym z budżetu UE i dofinansowaniem przyznaniem przez organizacje inne niż KE w celach związanych z realizacją budżetu UE; w szczególności koszty pośrednie uznane za niekwalifikowalne w ramach przyznanego przez NA dofinansowania projektu Beneficjenta, w przypadku gdy ten ostatni otrzymał dofinansowanie budżetu operacyjnego z funduszy budżetu UE, realizowanego w okresie wdrażania projektu.
- (i) koszt wykupu na koniec okresu leasingu lub najmu, w przypadku zastosowania leasingu lub najmu;
- (j) wkład rzeczowy otrzymany od stron trzecich;
- (k) koszty wydatków nadmiernych i lekkomyślnych;
- (l) VAT, jeśli Beneficjent jest płatnikiem VAT zarejestrowanym w urzędzie skarbowym i może go odliczyć, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa krajowego w tym zakresie.

ARTYKUŁ II.17 - USTALENIA DOTYCZĄCE KOLEJNYCH PŁATNOŚCI

II.17.1 Gwarancja finansowa

W przypadku gdy płatność zaliczkowa uwarunkowana jest otrzymaniem od Beneficjenta gwarancji finansowej, ta ostatnia powinna spełniać następujące warunki:

- (a) jest wystawiona przez bank lub instytucję finansową do tego upoważnioną albo na prośbę Beneficjenta, przez stronę trzecią, pod warunkiem wyrażenia przez NA zgody na tego rodzaju rozwiązanie;
- (b) NA będzie mogła zrealizować gwarancję bezpośrednio u jej wystawcy, bez konieczności odwoływania się do głównego dłużnika, tj. Beneficjenta
- (c) i gwarancja pozostanie w mocy do czasu rozliczenia płatności zaliczkowych przed płatnością końcową wykonaną przez NA, a w przypadku gdy dokonano płatności końcowej, zgodnie z Artykułem II.19, do trzech miesięcy od daty powiadomienia Beneficjenta, zgodnie z Artykułem II.19.2. NA zwróci gwarancję w ciągu następnego miesiąca od daty jej wygaśnięcia.

II.17.2 Zawieszenie terminów płatności

NA może zawiesić terminy płatności, określone w Artykule I.4.2 i I.4.4, w każdym czasie jednak za oficjalnym powiadomieniem Beneficjenta o niemożności spełnienia wniosku o płatność, bądź to z przyczyny jego niezgodności z warunkami Umowy, bądź z powodu braku wymaganych dokumentów potwierdzających albo z powodu wątpliwości, co do kwalifikowalności sprawozdanych kosztów w raporcie przejściowym/postępu¹³ lub końcowym.

Beneficjent będzie powiadomiony w możliwie najszybszym terminie o jakimkolwiek przyjętym przez NA wariancie zawieszenia z podaniem uzasadnienia.

Zawieszenie będzie obowiązywać z dniem wysłania przez NA powiadomienia. Pozostały okres płatności rozpocznie się ponownie od daty otrzymania przez NA wymaganych informacji lub daty zakończenia weryfikacji otrzymanych dokumentów lub gdy będzie to wymagało, na dzień zakończenia dalszej niezbędnej weryfikacji, w tym na dzień zakończenia procesu kontroli przeprowadzonej w siedzibie Beneficjenta. W przypadku gdy zawieszenie przekroczy okres dwóch miesięcy, Beneficjent będzie mógł wystąpić z wnioskiem do NA z zapytaniem, czy podjęte przez NA zawieszenie płatności będzie kontynuowane.

W przypadku gdy terminy płatności będą zawieszane w następstwie odrzucenia jednego z raportów przejściowych/postępu¹⁴, zgodnie z Artykułem I.4.2 lub odrzucenia raportu końcowego, zgodnie z Artykułem I.4.3 i nowy złożony raport będzie ponownie odrzucony,

¹³ w zależności, który rodzaj raportu przejściowy lub postępu (w zależności od posiadanych funkcji, ostatecznie określonych przez KE) będzie miał zastosowanie w podczas realizacji danego projektu realizowanego w ramach danej akcji/działania/sektorze programu E+

¹⁴ patrz przypis 12

NA zastrzega sobie prawo do wypowiedzenia Umowy zgodnie z Artykułem II.15.2.1(b), z terminem obowiązywania wypowiedzenia, zgodnie z Artykułem II.15.3.

II.17.3 Zawieszenie płatności

NA może w każdym momencie realizacji Umowy zawiesić płatności zaliczkowe lub płatność końcową:

- (a) jeśli NA posiada dowody, że Beneficjent dopuścił się popełnienia poważnych błędów, nieprawidłowości lub oszustwa w trakcie procesu przyznawania dofinansowania lub realizacji Umowy lub gdy Beneficjent nie dopełnił spoczywających na nim obowiązków wymaganych postanowieniami Umowy.
- (b) jeśli NA posiada podejrzenia dopuszczenia się przez Beneficjenta poważnych błędów, nieprawidłowości, oszustwa lub naruszenia spoczywających na nim obowiązków, w trakcie procesu przyznawania dofinansowania lub realizacji Umowy, co NA musi sprawdzić, że powyższe zabronione działania wystąpiły rzeczywiście.

Przed zawieszeniem płatności NA oficjalnie powiadomi Beneficjenta o intencji zawieszenia płatności, uzasadniając tego powody, a w przypadku punktu (a), pierwszego akapitu bieżącego Artykułu, również przedstawiając warunki niezbędne dla wznowienia płatności. Beneficjent będzie poproszony do przedstawienia swojego stanowiska w sprawie w ciągu 30 dni od dnia otrzymania powyższego powiadomienia.

Jeśli po analizie przedstawionego stanowiska Beneficjenta w ww. sprawie NA zdecyduje się na wznowienie płatności, wtedy oficjalnie powiadomi Beneficjenta o swojej decyzji.

Jeśli Beneficjent nie przedstawił swojego stanowiska w ww. sprawie lub jeśli po jego przedstawieniu NA podejmie decyzję o kontynuacji zawieszenia płatności, NA będzie mogła zawiesić płatność, powiadamiając o tym oficjalnie Beneficjenta z podaniem powodów zawieszenia, a w przypadku punktu (a) pierwszego akapitu bieżącego Artykułu, NA postawi również warunki wznowienia płatności lub w przypadku punktu (b) pierwszego akapitu bieżącego Artykułu, NA określi termin zakończenia procesu niezbędnych kontroli.

Zawieszenie płatności będzie obowiązywać z dniem wysłania przez NA opisanego powyżej powiadomienia.

W celu wznowienia płatności Beneficjent dołoży wszelkich starań, aby spełnić warunki zawarte w otrzymanym od NA powiadomieniu w możliwie najszybszym terminie.

NA tak szybko, jak tylko uzna, że postawione Beneficjentowi warunki zostały spełnione lub gdy uzna, że istnieje potrzeba sprawdzenia tegoż spełnienia, włącznie z koniecznością przeprowadzenia kontroli w sprawie, bezpośrednio w siedzibie Beneficjenta, oficjalnie powiadomi o tym Beneficjenta.

W okresie zawieszenia płatności i bez naruszenia prawa do zawieszenia realizacji projektu, zgodnie z Artykułem II.14.1 lub wypowiedzenia Umowy, zgodnie z Artykułem II.15.1, Beneficjent nie będzie zobowiązany do złożenia jakiegokolwiek wniosku o płatność.

_obowiązująca w konkursie 2015 programu Erasmus +

Omawiany wniosek o płatność może zostać złożony najszybciej, jak to możliwe po wznowieniu płatności lub może zostać załączony do pierwszego wniosku o płatność należną po wznowieniu, zgodnie z harmonogramem ustalonym w Artykule I.4.2 i I.4.3.

II.17.4 Powiadomienia o kwotach należności

NA będzie oficjalnie powiadamiać o kwotach należności, określając czy jest to kolejna płatność zaliczkowa, czy płatność końcowa. W przypadku płatności końcowej NA określi również ostateczną kwotę dofinansowania, zgodnie z Artykułem II.18.

II.17.5 Odsetki od opóźnionych płatności

Po przekroczeniu terminów płatności, określonych w Artykule I.4.2, I.4.3, I.4.4 i II.17.1 oraz bez naruszenia Artykułu II.17.2 and II.17.3, Beneficjent będzie uprawniony do otrzymania odsetek za zwłokę. Odsetki te nie będą uwzględniane przy ostatecznym ustaleniu kwoty dofinansowania w rozumieniu Artykułu II.18.1.

Odsetki za zwłokę będą określone zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa krajowego lub z obowiązującymi zasadami obowiązującymi w tym zakresie w NA.

W przypadku gdy spełnienie powyższych warunków będzie niemożliwe, odsetki za zwłokę zostaną naliczone zgodnie z następującymi zasadami:

- (a) zastosowaną stopą odsetek za zwłokę będzie ta, opublikowana w serii C, *Dziennika Urzędowego UE* i używana przez Europejski Bank Centralny dla głównych operacji refinansujących, prowadzonych w walucie EUR, z dodaniem 3,5 punktu, z pierwszego dnia miesiąca, w którym nastąpiło przekroczenia terminu płatności;
- (b) zawieszenie terminów płatności zgodnie z Artykułem II.17.2 lub dokonane przez NA, zgodnie z Artykułem II.17.3, nie będzie traktowane jako zwłoka;
- (c) odsetki za zwłokę pokryją okres trwający od następnego dnia po terminie do dnia dokonania płatności, jak ustalono w Artykule II.17.7;
- (d) w drodze wyjątku, gdy naliczone odsetki są niższe lub równe 200 EUR, będą zapłacone wyłącznie na wniosek Beneficjenta, w ciągu dwóch miesięcy od dnia otrzymania spóźnionej płatności.

II.17.6 Określenie waluty we wnioskach o płatność i samych płatności

Wszystkie płatności NA na rzecz Beneficjenta będą dokonane w walucie EUR.

W przypadku gdy Beneficjent prowadzi swoją ewidencję księgową w walucie EUR, przeliczy poniesione koszty w innej walucie na EUR zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami rachunkowości.

W przypadku gdy Beneficjent prowadzi swoją ewidencję księgową w walucie innej niż EUR, przeliczy poniesione koszty w innej walucie na EUR, stosując średni dzienny kurs wymiany, opublikowany w serii C, *Dziennika Urzędowego UE*, ustalony w odpowiednim okresie sprawozdawczym. W przypadku braku opublikowanego kursu wymiany w *Dzienniku*

Urzędowym UE, Beneficjent przeliczy poniesione koszty z zastosowaniem średniego kursu miesięcznego KE, opublikowanego na stronie internetowej:

http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/infoeuro/infoeuro_en.cfm,
ustalonego dla odpowiedniego okresu sprawozdawczego.

II.17.7 Data dokonania płatności

Płatności wykonywane przez NA będą traktowane za dokonane z dniem obciążenia rachunku bankowego NA, jeśli krajowe przepisy prawa w tym zakresie nie stanowią inaczej.

II.17.8 Koszty za dyspozycje przelewów

Koszty za dyspozycje przelewów płatności będą ponoszone w następujący sposób:

- (a) koszty za dyspozycje przelewów wykonanych przez bank NA będą poniesione przez NA,
- (b) koszty za dyspozycje przelewów wykonanych przez bank Beneficjenta będą poniesione przez Beneficjenta,
- (c) wszystkie koszty za dyspozycje przelewów wykonanych powtórnie przez którąkolwiek ze stron, będą ponoszone przez stronę, która spowodowała powtórny dyspozycję.

ARTYKUŁ II.18 - USTALENIE OSTATECZNEJ KWOTY DOFINANSOWANIA

II.18.1 Obliczanie ostatecznej kwoty dofinansowania

Bez naruszenia Artykułu II.18.2, II.18.3 i II.18.4, ostateczna kwota dofinansowania będzie określona w następujących sposób:

- (a) w przypadku dofinansowania w formie refundacji kwalifikowalnych kosztów rzeczywistych kwota dofinansowania będzie ustalona przez zastosowanie odpowiedniej stawki, określonej w Artykule Umowy nawiązującym do kosztów kwalifikowalnych projektu, zatwierdzonych przez NA w ramach właściwej kategorii kosztów;
- (b) w przypadku dofinansowania w formie udziału ryczałtowego kwota dofinansowania będzie ustalona przez zastosowanie iloczynu ryczałtowej stawki jednostkowej i liczby jednostek kalkulacyjnych, określonych w odpowiednim Artykule Umowy nawiązującym do kosztów kwalifikowalnych projektu, zatwierdzonych przez NA w ramach właściwej kategorii kosztów.

Jeśli Załącznik II pozwala na wystąpienie obu ww. form dofinansowania, to kwoty ustalone w punktach (a) i (b) będą zsumowane.

II.18.2 Maksymalna kwota dofinansowania

Całkowita maksymalna kwota przyznanego Beneficjentowi dofinansowania w żadnych okolicznościach nie przekroczy kwoty ustalonej w Artykule I.3.1.

Jeśli kwota określona zgodnie z Artykułem II.18.1 przekroczy wartość maksymalną dofinansowania, ostateczna kwota dofinansowania będzie ograniczona do limitu określonego w Artykule I.3.1.

II.18.3 Zasada *non-profit* i kwalifikacji wpływów

II.18.3.1 Dofinansowanie nie może przynosić Beneficjentowi jakichkolwiek korzyści. Korzyść będzie oznaczać nadwyżkę wpływów nad kosztami kwalifikowanymi projektu.

II.18.3.2 Wpływy założone, wytworzone lub potwierdzone na dzień złożenia wniosku o płatność końcową przez Beneficjenta będą uznane za kwalifikowalne i uwzględnione w ostatecznym rozliczeniu projektu i będą mogły zaistnieć, w jednym z dwóch następujących wariantów:

- (a) przychód wytworzony przez projekt lub
- (b) wkład finansowy w intencjonalny sposób przeznaczony przez jego dawcę na sfinansowanie kwalifikowalnych kosztów projektu, refundowanych przez NA, zgodnie z Artykułem I.3.

II.18.3.3 Następujące przykłady wpływów finansowych nie będą uznane za kwalifikowalne w odniesieniu do obowiązującej w Umowie zasady *non-profit*:

- (a) wkład finansowy Beneficjenta odnoszący się do Artykułu II.18.3.2 w punkcie (b), który może być użyty w celu pokrycia kosztów niekwalifikowalnych powstałych w czasie realizacji Umowy;
- (b) wkład finansowy odnoszący się do Artykułu II.18.3.2, w punkcie (b), tj. niewykorzystanej jego części, która nie będzie zobowiązaniem wobec jej dawcy na koniec okresu ustalonego w Artykule I.2.2.

II.18.3.4 Koszty kwalifikowalne Umowy, podlegające refundacji, zgodnie z Artykułem II.16, które będą zaakceptowane w ramach jej rozliczenia, to te zatwierdzone przez NA i przypisane określonym kategoriom budżetu Umowy.

II.18.3.5 W przypadku gdy ostateczna kwota dofinansowania określona zgodnie z Artykułem II.18.1 and II.18.2 mogłaby przynieść Beneficjentowi korzyści, wartość tej korzyści będzie odjęta w odpowiedniej proporcji od ostatecznej wartości kwoty zatwierdzonej przez NA i refundującej poniesione koszty rzeczywiste w ramach projektu w ramach określonej kategorii budżetu, zgodnie z Artykułem II.16.3. Kwota ta będzie obliczona w ramach ostatecznej kwoty dofinansowania, określonej w Artykule I.3.1, jak też w Artykule II.18.1 i II.18.2.

II.18.4 Obniżenie dofinansowania za słabą, częściową lub opóźnioną realizację projektu

Jeśli projekt nie został zrealizowany lub został zrealizowany na niskim poziomie jakości, częściowo lub z opóźnieniem, NA może obniżyć pierwotnie przyznane dofinansowanie

odpowiednio do rzeczywistego stanu realizacji projektu, zgodnie z warunkami określonymi w Załączniku III.

II.18.5 Powiadomienie o ostatecznej kwocie dofinansowania

NA poinformuje Beneficjenta o ostatecznej kwocie przyznanego dofinansowania za pomocą oficjalnego listownego powiadomienia, które będzie wysłane w ciągu 60 dni od daty otrzymania raportu końcowego od Beneficjenta. Beneficjent przedstawi swoje stanowisko w sprawie na temat ostatecznej kwoty przyznanego dofinansowania w ciągu 30 dni od daty otrzymania powiadomienia.

W następstwie przedstawienia przez Beneficjenta swojego stanowiska w sprawie, z zachowaniem powyższego terminu, NA dokona jego analizy i poinformuje Beneficjenta o ostatecznej kwocie przyznanego dofinansowania za pomocą oficjalnego listownego powiadomienia z podaniem powyższej kwoty, w ciągu 30 dni od otrzymania stanowiska Beneficjenta w sprawie.

Warunki ustalone w bieżącym Artykule nie naruszają prawa Beneficjenta lub NA do możliwości podjęcia stosownych kroków prawnych przeciwko drugiej stronie, jak określono w Artykule I.8.

ARTYKUŁ II.19 - ZWROTY KWOT DŁUŻNYCH

II.19.1 Odpowiedzialność finansowa

W przypadku gdy kwota należna do zwrotu została zatwierdzona przez NA zgodnie z postanowieniami Umowy, Beneficjent dokona jej zwrotu w kwocie ustalonej przez NA.

II.19.2 Procedura zwrotu kwot nienależnie wypłaconych

Przed podjęciem procesu windykacji, NA za pomocą formalnego pisma powiadomi Beneficjenta o swojej intencji odzyskania kwoty nienależnie wypłaconej, określając jej wartość i powody podjętej decyzji, zapraszając jednocześnie Beneficjenta do przedstawienia swojego stanowiska w sprawie w ciągu 30 dni od otrzymania przez niego pisma powiadamiającego.

NA będzie mogła na podstawie dostarczonych informacji dokonać rewizji ostatecznej kwoty dofinansowania, i gdy będzie miało to zastosowanie należnej NA kwoty do zwrotu. W takim przypadku oraz w sytuacji, gdy żadne stanowisko w sprawie nie zostanie przez Beneficjenta przedstawione lub gdy NA nie uzna przedstawionego stanowiska i zdecyduje kontynuować procedurę odzyskania należnej jej kwoty, NA będzie mogła potwierdzić wezwanie do zwrotu należnej jej kwoty wysyłając do Beneficjenta notę debetową. Nota w swojej treści będzie zawierać wyszczególnioną kwotę dłużną, warunki i termin płatności.

Jeśli Beneficjent nie zwróci kwoty należnej NA w terminie wskazanym w powyższej notce, NA odzyska kwotę jej należną:

_obowiązująca w konkursie 2015 programu Erasmus +

- (a) jeśli to tylko będzie możliwe, w drodze potrącenia jej od jakiejkolwiek innej kwoty płatności należnej Beneficjentowi, powiadamiając go o zmniejszeniu bieżącej lub przyszłej płatności;
- (b) jeśli będzie to miało zastosowanie, wykorzysta gwarancję finansową zgodnie z Artykułem I.4.1;
- (c) podejmie prawne działania wobec Beneficjenta, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa oraz postanowieniami Artykułu I.8.

II.19.3 Odsetki za zwłokę

Jeśli płatność nie została wykonana w terminie wskazanym w powiadomieniu, zostaną naliczone odsetki od należnej kwoty głównej z zastosowaniem stopy określonej w Artykule II.17.5. Odsetki za zwłokę pokryją okres biegnący od następnego dnia po wskazanym terminie zwrotu, do dnia otrzymania kwoty dłużnej w pełnej wymaganej kwocie.

Zwrot niepełnej kwoty dłużnej będzie skutkował w pierwszej kolejności, rozliczeniem jej na poczet należnych opłat i odsetek za zwłokę, a dopiero pozostałej reszty, po potrąceniu należnych opłat i odsetek, na poczet kwoty głównej zadłużenia.

II.19.4 Koszty operacji bankowych

Koszty operacji bankowych związanych z odzyskaniem kwot dłużnych należnych NA będą poniesione przez Beneficjenta, z wyjątkiem gdy będzie miała zastosowanie Dyrektywa 2007/64/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 2007-11-13 w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, zmieniająca Dyrektywy 97/7/WE, 2002/65/WE, 2005/60/WE i 2006/48/WE i uchylająca Dyrektywę 97/5/WE.

ARTYKUŁ II.20 - KONTROLE I AUDYTY

II.20.1 Merytoryczne i finansowe kontrole i audyty

NA i KE mogą przeprowadzić merytoryczne i finansowe kontrole i audyty w związku z wykorzystaniem dofinansowania w ramach Umowy.

Informacje i dokumenty podlegające kontroli i audytom będą objęte klauzulą poufności.

Kontrole i audyty zainicjowane przez NA lub/i KE będą przeprowadzone, bądź bezpośrednio przez pracowników NA lub/i KE, bądź przez jakikolwiek inny podmiot zewnętrzny upoważniony do tego przez NA lub/i KE. Kontrole i audyty będą przeprowadzone na podstawie dokumentów przysyłanych do NA lub/i KE albo do osoby lub podmiotu upoważnionego, w pomieszczeniach wskazanych lub/i należących odpowiednio do każdego z ww. podmiotów kontrolujących lub w siedzibie Beneficjenta albo w pomieszczeniach, w których projekt był realizowany.

Beneficjent udzieli NA lub/i KE, jak również osobom lub podmiotom przez nie upoważnionym, pełnego prawa dostępu do wszystkich dokumentów dotyczących: 1) realizacji projektu, 2) uzyskanych rezultatów powstałych w efekcie jego realizacji i 3)

wykorzystania dofinansowania, zgodnie z postanowieniami i warunkami niniejszej Umowy. Beneficjent udzieli również dostępu do swojej siedziby i pomieszczeń, w których projekt był realizowany. To prawo dostępu będzie udzielone w okresie kończącym się po upływie pięciu lat, licząc od dnia dokonania przez NA płatności końcowej lub zwrotu przez Beneficjenta kwoty dłużnej należnej NA lub w dłuższym terminie, jeśli przepisy prawa krajowego stanowią inaczej.

Kontrole i audyty mogą być rozpoczęte w trakcie realizacji Umowy i w okresie pięciu lat licząc zgodnie z powyższą zasadą. Termin krańcowy okresu dokonywania kontroli i audytów będzie ograniczony z wyżej określonych pięciu lat do lat trzech, z zastosowaniem analogicznej zasady jego naliczania jak w przypadku pięciu lat, jeśli kwota dofinansowania określona w Artykule I.3.1 nie przekroczy 60 tys. EUR.

Procedura kontroli i audytu będzie uznana za rozpoczętą z dniem otrzymania przez Beneficjenta pisma od NA informującego o wszczęciu ww. procedury.

II.20.2 Obowiązek przechowywania dokumentów

Beneficjent będzie przechowywał wszystkie oryginalne dokumenty, szczególnie ewidencję księgową i podatkową zgromadzoną na odpowiednich nośnikach, włącznie z oryginalnymi dokumentami w wersji cyfrowej, z zastosowaniem obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa krajowego i zasad tam ustalonych, przez okres pięciu lat, licząc od dnia dokonania przez NA płatności końcowej lub zwrotu przez Beneficjenta kwoty dłużnej należnej NA, jeśli przepisy prawa krajowego nie wymagają dłuższego okresu przechowywania.

Powyższy okres będzie ograniczony do trzech lat, jeśli kwota dofinansowania ustalona w Artykule I.3.1 nie przekroczy 60 tys. EUR, jeśli przepisy prawa krajowego nie wymagają dłuższego okresu przechowywania.

Okres ustalony w pierwszym i drugim akapicie będzie dłuższy jeśli rozpoczęte audyty, odwołania, postępowania lub dochodzenia sądowe dotyczące dofinansowania nie zostaną zakończone.

II.20.3 Obowiązek dostarczania informacji

W ramach kontroli lub audytów, jak określono w Artykule II.20.1, Beneficjent będzie zobowiązany dostarczyć wszelkich informacji, włącznie z tymi w wersji elektronicznej, wymaganych przez NA lub/i KE lub przez osobę albo podmiot upoważniony przez NA lub/i KE.

W przypadku gdy Beneficjent nie wypełni spoczywających na nim obowiązków ustalonych w pierwszym akapicie bieżącego Artykułu, NA może uznać:

- (a) za niekwalifikowane wszelkie koszty nienależycie uzasadnione za pomocą dostarczonych przez Beneficjenta informacji, w tym dokumentów potwierdzających;

- (b) za nienależny wszelki udział ryczałtowy w dofinansowaniu nienależycie uzasadniony za pomocą dostarczonych przez Beneficjenta informacji, w tym dokumentów potwierdzających.

II.20.4 Procedura odwoławcza

Na podstawie ustaleń uzyskanych w efekcie przeprowadzonych kontroli lub audytów, NA w ciągu 30 dni od zakończenia kontroli lub audytu, wyśle do Beneficjenta wstępny raport pokontrolny/z audytu, wobec którego Beneficjent będzie musiał się ustosunkować przedstawiając swoje stanowisko w sprawie, w ciągu 30 dni od otrzymania odpowiedniego raportu. W ciągu 30 dni od końcowego terminu wskazanego Beneficjentowi na przedstawienie swojego stanowiska w sprawie wstępnego raportu pokontrolnego/z audytu, NA wyśle do Beneficjenta ostateczny oficjalny raport pokontrolny/z audytu.

II.20.5 Skutki ustaleń pokontrolnych lub z audytu

Na podstawie ostatecznych ustaleń uzyskanych w efekcie przeprowadzonych kontroli lub audytów, NA może podjąć niezbędne działania, włącznie z procedurą odzyskania pełnej lub częściowej kwoty przekazanego do Beneficjenta dofinansowania, zgodnie z Artykułem II.19.

W przypadku ostatecznych ustaleń w następstwie przeprowadzonych kontroli i audytów, które zaistniały w okresie po dokonaniu płatności końcowej, kwota należna do zwrotu będzie odnosiła się do **różnicy**, pomiędzy ostateczną ustaloną kwotą należnego dofinansowania, określoną zgodnie z Artykułem II.18, a sumaryczną kwotą wszystkich wypłaconych Beneficjentowi płatności w ramach Umowy w związku z realizacją projektu.

II.20.6 Kontrole i inspekcje Europejskiego Urzędu ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF)

OLAF będzie mógł przeprowadzić dochodzenia włączając w to kontrole i inspekcje w siedzibie Beneficjenta, zgodnie z warunkami i procedurami ustalonymi w Rozporządzeniu (EU, Euroatom) Nr 883/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącego dochodzeń prowadzonych przez OLAF, uchylającym Rozporządzenie (WE) Nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady, Rozporządzenie Rady (Euroatom) Nr 1074/1999 i Rozporządzenie Rady (Euroatom, WE) Nr 2185/96 z 1996-11-11, dotyczące kontroli i inspekcji w siedzibie Beneficjenta prowadzonych przez KE w celu ochrony finansowego interesu Wspólnoty Europejskiej przed oszustwami i innymi nieprawidłowościami, w celu ustalenia, rzeczywistego wystąpienia oszustwa, korupcji lub innych bezprawnych działań mających wpływ na finansowy interes UE, w związku z decyzją przyznania dofinansowania.

II.20.7 Kontrole i audyty Europejskiego Trybunału Obrachunkowego

Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu przysługiwać będą te same prawa co NA i KE, zwłaszcza w odniesieniu do prawa dostępu w celach przeprowadzenia kontroli lub audytów.

ARTYKUŁ II.21 - MONITORING I EWALUACJA

II.21.1 Monitorowanie i ewaluacja projektu

Beneficjent zgadza się na uczestnictwo i wniesienie swojego wkładu w proces monitorowania i ewaluacji, organizowany przez NA lub/i KE, jak również przez osoby lub podmioty upoważnione przez NA lub/i KE.

W powyższym kontekście Beneficjent udzieli NA lub/i KE, jak również osobom lub podmiotom przez NA lub/i KE upoważnionym, pełnego prawa dostępu do wszystkich dokumentów dotyczących realizacji projektu i rezultatów uzyskanych w efekcie jego realizacji. To prawo dostępu będzie udzielone w okresie kończącym się po upływie pięciu lat licząc od dnia dokonania przez NA płatności końcowej lub zwrotu przez Beneficjenta kwoty dłuższej należnej NA.

II.21.2 Okresowa ocena udziału ryczałtowego

Beneficjent zgadza się, aby NA i KE mogła analizować dokumentację statutową¹⁵ jego organizacji, włącznie z dokumentacją uzupełniającą, w celu dokonywania okresowej oceny poziomu udziału ryczałtowego w dofinansowaniu, z zastosowaniem ryczałtowych stawek jednostkowych.

Powyższe analizy nie będą skutkować zmianą ostatecznej kwoty dofinansowania w ramach niniejszej Umowy, lecz ustalenia uzyskane w efekcie ich przeprowadzenia mogą zostać użyte przez NA i KE w kontekście możliwych przyszłych rozwiązań decyzyjnych dotyczących poziomu udziału ryczałtowego w dofinansowaniu projektów, z zastosowaniem ryczałtowych stawek jednostkowych.

---

¹⁵ konstytuująca legalność działalności organizacji i wymagana przepisami prawa, w tym m. in. podczas różnego rodzaju kontroli odpowiednich organów do tego powołanych; dokumentacja ta powinna być odpowiednio zabezpieczona i przechowywana przez określony okres czasu przewidziany również odpowiednimi przepisami prawa